

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Overzicht van actuele dossiers SG-Cluster

OVERDRACHTDOSSIER
NOVEMBER 2021

Inhoudsopgave

1	JenV-brede werkagenda.....	2
2	Directie Financieel-Economische Zaken (DFEZ).....	3
3	Directie Communicatie (DCOM).....	4
3.1	Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie COVID 19 (NKC)	4
4	Project-, Programma- en AdviesCentrum (PPAC).....	5
4.1	Begeleiding opgegevericht werken bij JenV	5
5	Directie Innovatie, Kennis en Strategie (DIKS).....	6
5.1	Transitie relatie WODC-beleid: onafhankelijkheid onderzoek	6
5.2	Nationaal Groeifonds	7
6	Directie Bestuursondersteuning (DBO)	8
6.1	Afdeling Advies.....	8
6.2	Advisering.....	8
6.3	Ministerraad en onderraden	8
6.4	Parlementair proces	9
6.5	Dashboard informatievoorziening aan Tweede Kamer	9
6.6	Afdeling Protocol en Evenementen	10
6.7	Integriteit	11
7	Directie Europese en Internationale Aangelegenheden (DEIA)	12
7.1	De belangrijkste internationale thema's	12
7.2	EU en de JBZ-Raad	14
7.3	Beïnvloeding in de EU.....	15
7.4	Bilaterale relaties met de belangrijkste focuslanden	16
7.5	De belangrijkste multilaterale organisaties	18
7.6	Caribisch Nederland en Koninkrijkszaken	19
8	Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ).....	20
8.1	Sector Straf- en sanctierecht.....	20
8.2	Sector Staats- en Bestuursrecht	21
8.3	Sector Privaatrecht	22
8.4	Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid	24
8.5	Juridische Zaken.....	26
Bijlagen.....	28
Bijlage 1	– De wetgevingsprocedure (behorende bij overdracht DWJZ)	29
Bijlage 2	– Wetgeving MJenV per fase (wet) (behorende bij overdracht DWJZ)	31
Bijlage 3	– Wetgeving MRb per fase (wet) (behorende bij overdracht DWJZ)	35
Bijlage 4	– Wetgeving SJenV per fase (wet) (behorende bij overdracht DWJZ).....	40

1 JenV-brede werkagenda

Doel

Organisatieverandering met meerdere doelen waaronder:

1. Het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en bedrijven
2. Het beter erkennen, herkennen en opvolgen van signalen (feedbackloop)
3. Doenlijke en uitvoerbare beleid, wet en regelgeving
4. Het versterken van de IV/ICT functie

Aanleiding

In 2020 en 2021 zijn de rapporten van Werk aan Uitvoering, van de tijdelijke commissie Uitvoering en de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag verschenen. Interdepartementaal is hieraan opvolging gegeven door de **Werkagenda voor Publieke Dienstverlening** (juni 2021). Dit betreft een breed scala aan maatregelen waarmee meer recht gedaan wordt aan de relatie tussen overheid en burgers en bedrijven. Dit vergt langdurige investeringen over een termijn van minimaal 10 jaar. De werkagenda bevat verschillende activiteiten, variërend van korte tot lange termijn.

Binnen min JenV wordt er via de **JenV-brede werkagenda** opvolging gegeven aan de ambities/maatregelen die in de interdepartementale agenda staan verwoord. De JenV-werkagenda bestaat uit 12 sporen.

1. Verbeteren van de dienstverlening aan burgers en bedrijven
2. Digitale agenda
3. Toekomstige wet- en regelgeving en menselijke maat
4. Sturing in de driehoek
5. Statuur en aantrekkelijkheid van de uitvoering
6. Samenspel met de politiek
7. Informatiehuishouding op orde en openbaarheid van informatie
8. Herstel slachtoffers kindertoelagen (min. Fin. is coördinerend departement)
9. Signalen herkennen, erkennen en opvolgen
10. Discriminatie en gebruik van nationaliteit
11. Verhouding tussen de staatsmachten
12. Ambtelijk vakmanschap

De concrete invulling van activiteiten is mede afhankelijk van beschikbaarheid van (financiële) middelen.

Omdat de JenV-brede agenda opgaven bevat die betrekking hebben op het hele concern, is er ook een brede stuurgroep ingericht : "the whole system in the room": uitvoering, sui generis, beleid, wetgeving, bedrijfsvoering. Ook de JenV taakorganisaties werken dus actief aan de genoemde ambities/ maatregelen.

Politiek-bestuurlijke context

Aandacht voor de uitvoering staat hoog op de interdepartementale agenda (wordt onder meer besproken in de Ambtelijke Commissie Uitvoering (ACU). De Plaatsvervangend Secretaris-Generaal en de Directeur-Generaal DJI zijn deelnemers van de ACU.

Te verwachten tijdspad

Variërend van korte termijn tot de looptijd van 10 jaar.

2 Directie Financieel-Economische Zaken (DFEZ)

In januari 2022 levert DFEZ een zogenaamde 'Boedelbrief' op, met daarin een overzicht van alle budgettaire ontwikkelingen van JenV op dat moment.

3 Directie Communicatie (DCOM)

3.1 Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie COVID 19 (NKC)

Toelichting

Het NKC Covid 19 is sinds januari 2020, met een tussenpose van juli 2020 tot oktober 2020, operationeel. Een NKC kent een tweehoofdige leiding. In het geval van Covid zijn dit de directeur communicatie van J&V en VWS. Het NKC wordt bemand door communicatie medewerkers van alle departementen. Bij andere crises op nationaal niveau werkt de directeur communicatie van J&V samen met het meest betrokken departement.

Heldere en transparante publiekscommunicatie vormt het uitgangspunt van waaruit het NKC opereert. Dat doet het NKC door middel van onderzoek, kennisdeling, reflectie, inzet van gedragskennis en dilemmalogica.

Veel geleerde lessen zijn werkende weg in de praktijk gebracht en bieden goede aanknopingspunten om een crisis van een dergelijke omvang en duur in de toekomst nog beter te voorzien van communicatieadviezen en uitvoering. Ook is nogmaals duidelijk dat een goede interdepartementale samenwerking een voorwaarde is voor een eenduidige communicatie richting de samenleving.

Te verwachten tijdpad

De inzet en werkzaamheden van het NKC lopen parallel met de beleidsmatige inzet van het NCTV. Zodra het kan, wordt het NKC afgeschaald en zal de communicatie inzet weer terug de lijn in gaat. Coördinatie en afstemming blijft in de volgende (endemische) fase nodig.

4 Project-, Programma- en AdviesCentrum (PPAC)

4.1 Begeleiding opgabegericht werken bij JenV

Achtergrond PPAC

PPAC ondersteunt beleidsmedewerkers om samen met stakeholders beleid te definiëren en realiseren, door met flexibel inzetbare menskracht on the job project- en programmamanagement, opgabegericht werken en procesregie te leveren. PPAC werkt JenV-breed, voor zowel bestuursdepartement als taakorganisaties. PPAC-ers kennen de organisatie en het veld. Daardoor slaan ze de brug tussen beleid, uitvoering en samenleving. PPAC'ers worden ingezet op prioritaire dossiers voor de organisatie van trajecten om in een complexe omgeving tot resultaat te komen. Daarnaast is PPAC voor JenV het expertisecentrum voor project- en programmamanagement, opgabegericht werken, procesregie en gerelateerde expertises zoals programmering en portfoliomanagement.

Aanleiding en toelichting opgabegericht werken

- Als gevolg van onder andere de toeslagenaffaire ligt er bij JenV meer nadruk op het kunnen organiseren van trajecten om met de omgeving maatschappelijke vraagstukken te verkennen en aan te pakken (opgabegericht werken, gekoppeld aan het ambtelijk vakmanschap van beleid maken).
- PPAC ondersteunt JenV hierbij door inzet van project/programmamanagers on the job, door bewustwording en training.
- De vraag naar inzet van PPAC'ers neemt toe. Daarom wordt een groei verkend van de flexibel inzetbare capaciteit.
- PPAC is in te zetten als hulpmotor bij de start van nieuwe trajecten en opgaven om deze goed in te richten qua organisatie, omgevingsmanagement en proces.

Politiek-bestuurlijke context

In het licht van de toeslagenaffaire (POK/WAU) is het cruciaal dat maatschappelijke vraagstukken samen met uitvoeringspartijen en maatschappelijke stakeholders worden geformuleerd en uitgevoerd, aansluitend bij het doen-vermogen van de samenleving. Opgavegericht werken is een goede manier om dit te doen. Daarom is het cruciaal dat JenV het ambtelijk vakmanschap van opgabegericht werken verder versterkt.

5 Directie Innovatie, Kennis en Strategie (DIKS)

5.1 Transitie relatie WODC-beleid: onafhankelijkheid onderzoek

Doelen

- U te informeren over het einde van de transitieperiode voor de nieuwe relatie tussen WODC-beleid.
- U te attenderen op de wenselijkheid in de Tweede Kamer *kennistafels* voor te stellen als instrument om kennis op te halen.

Aanleiding

N.a.v. de 'WODC-affaire' uit 2017, waarin oneigenlijke beïnvloeding van enkele WODC-rapporten aan het licht kwam, stelde de commissie-Hertogh in 2019 dat 'Enerzijds de onafhankelijkheid van het onderzoek onvoldoende [wordt] gewaarborgd. Anderzijds zijn beleid en onderzoek te veel met elkaar vervlochten.' In reactie hierop is het WODC een dienst geworden, en zijn er een ministeriële regeling en omgangskader over de onafhankelijkheid van het WODC gekomen. **U kunt hierdoor bijvoorbeeld geen onderzoek toezeggen, alleen het WODC vragen onderzoek te doen.**

Transitieadviseur prof. dr. Paul 't Hart concludeert recent dat nieuwe incidenten zich niet hebben voorgedaan, dat het regelkader voldoende is, maar dat het niet alleen van regels kan komen en **meer aandacht voor professionele samenwerking nodig is.** Hij wijst erop dat het beschermen van de onafhankelijkheid van het WODC nog niet voldoende is om onderzoek ook *van waarde* te laten zijn voor beleid, en dat hier een bredere ontwikkeling van het kennissysteem voor nodig is.

Feiten/toelichting

De concept beleidsreactie omarmt de aanbevelingen, en licht ook bredere ontwikkelingen in het kennissysteem toe.

Eén van de aanbevelingen is persoonlijk gericht aan bewindspersonen en Tweede Kamer: het niet te snel toezeggen van onderzoek als onderdeel van een politiek debat als niet duidelijk is of meer wetenschappelijke kennis echt nodig is. **Een nieuw te introduceren element zou een zogenaamde 'kennistafel' zijn waarin beleid, wetenschap en praktijk de stand van de kennis opmaken en eerst adviseren over de noodzaak van nieuw onderzoek.** Dit is momenteel in ontwikkeling.

In reactie op het rapport-Hertogh is bij de nieuwe directie X een coördinerende kennisfunctie ingericht, die in 2022 verder vorm gegeven wordt.

Politiek-bestuurlijke context

Mogelijke beïnvloeding van onderzoek blijft gevoelig, er is dan ook veel gebeurd en gedaan n.a.v. deze affaire. Het regelkader is 'nog geen rustig bezit' schrijft de transitieadviseur: de beelden over de werking en wenselijkheid ervan lopen nog steeds uiteen tussen WODC en 'beleid'. Directie X adviseert u vooral in te zetten op rust en bestending van de professionele samenwerking.

Te verwachten tijdpad

Eind november gaat het eindrapport met begeleidende (instemmende) brief naar de Tweede Kamer. Naar verwachting zal het politiek daarna weinig aandacht meer vragen, maar intern wel.

5.2 Nationaal Groeifonds

Doel

Met het Nationaal Groeifonds investeert het kabinet € 20 miljard in projecten die zorgen voor economische groei voor de lange termijn. Het gaat om gerichte investeringen op drie terreinen waar de meeste kansen aanwezig zijn voor structurele en duurzame economische groei:

- Kennisontwikkeling
- Onderzoek, ontwikkeling en innovatie
- Infrastructuur

Het groeifonds is ingericht om het verdienvermogen van Nederland na de coronacrisis te bestendigen voor toekomstige generaties. Daarbij is aangegeven dat van elk project het saldo van de maatschappelijke kosten en baten positief moet zijn. Dus projecten die het verdienvermogen versterken EN een positief effect hebben op onze veiligheid zijn voor JenV interessant.

Er is een onafhankelijke commissie ingesteld die de projecten beoordeelt. Het kabinet besluit of aan projecten geld wordt toegekend. Het gaat gemiddeld € 4 miljard over 5 jaarlijkse rondes en minstens € 30 miljoen per ingediend project.

Toelichting

Inmiddels zijn we toe aan de derde ronde. De eerste ronde is als pilot gevuld met enkele voorstellen die al in voorbereiding waren. De tweede ronde stond open voor alle ministeries. Hoewel JenV twee voorstellen had voorbereid, is het niet tot indiening gekomen. Belangrijkste reden daarvoor is dat het zeer intensieve trajecten zijn, en de tijd om het goed voor te bereiden en bestuurlijk af stemmen was te kort. De derde ronde start in 2022 en met de opgedane ervaringen in het afgelopen jaar kan JenV opnieuw inzetten op de komende rondes. Hiervoor is dan bestuurlijk en politiek draagvlak nodig. Op dit moment is overigens nog onduidelijk of veldpartijen in de toekomst ook rechtstreeks kunnen indienen, dus zonder afstemming met de departementen.

Politiek-bestuurlijke context

De ministers van FIN en EZK zijn de "fondsbeheerders", en dus de hoofdrolspelers. Bewust is ervoor gekozen om de toekenning van projecten 'op afstand' van de politiek te houden, maar in de praktijk is er een spanningsveld.

Te verwachten tijdpad

In januari 2022 moet duidelijk worden hoe de procedure voor de 3^e ronde gaat lopen, de sluitingsdatum voor indienen zal eind oktober worden. Bekendmaking van gehonoreerde projecten volgt daarna in april.

6 Directie Bestuursondersteuning (DBO)

6.1 Afdeling Advies

De afdeling Advies adviseert en ondersteunt de politieke en ambtelijke leiding, met de focus op politiek-bestuurlijk gevoelige onderwerpen. Daarnaast voert DBO Advies de inhoudelijke regie over de voorbereiding van de ministerstaf, de kleine bestuursraad en de brede bestuursraad. Ook de voorbereiding van de MR en de onderraden wordt gecoördineerd door de afdeling Advies. De afdeling is tot slot het ambtelijk contactpunt voor de griffies van de Eerste en Tweede Kamer. Daarnaast is de afdeling Advies inzetbaar bij incidenten en departementsbrede trajecten.

6.2 Advisering

U heeft een aantal vaste adviseurs die de inhoudelijke portefeuilles onderling verdeeld hebben. Zij adviseren u zowel mondeling als schriftelijk en zijn bij uw overleggen aanwezig. Ze werken daarbij nauw samen met de DG-kolommen en directies, die uiteindelijk eindverantwoordelijk zijn voor de inhoud.

Alle stukken die aan u of de ambtelijke top worden voorgelegd worden door de adviseurs beoordeeld op politiek-bestuurlijke gevoeligheden, kwaliteit en tijdigheid en afstemming met partners binnen en buiten JenV. Na hun goedkeuring worden alle stukken vervolgens afgedaan door de SG, waarna ze aan u worden voorgelegd.

Het ministerie van JenV werkt digitaal (uitgezonderd gerubriceerde stukken, deze worden uit veiligheidsoverwegingen op papier aan u verstrekt). Daarbij wordt gebruik gemaakt van twee systemen:

- DigiJust voor stukken die geparafeerd worden in de ambtelijke lijn en waar u finaal akkoord op geeft;
- Ibabs voor de voorbereiding van afspraken, overleggen en werkbezoeken.

Voor het afdoen van stukken in DigiJust wordt dagelijks tijd gereserveerd in uw agenda. Voor de aanlevering gelden deadlines: om 17.00 uur sluit de werkbak van de SG, om 18.00 uur die van u. Voor behandeling door de afdeling Advies geldt dat stukken uiterlijk de dag na aanlevering worden verwerkt. In geval van spoed kan hier in overleg met de DBO-adviseur van worden afgeweken. Voor de stukken die in Ibabs worden aangeleverd wordt door uw secretariaat dagelijks een deadline gecommuniceerd.

In een weekstart blikt u met uw vaste team vooruit op de week en hebt u de mogelijkheid advies te vragen of verzoeken uit te zetten. Deelnemers zijn DBO Advies, DCom, uw PA, protocol en uw secretariaat. Daarnaast worden eventuele actualiteiten in een korte dagstart met dezelfde deelnemers doorgenomen.

6.3 Ministerraad en onderraden

DBO Advies coördineert de voorbereiding en advisering voor de ministerraad op vrijdag. De ministerraad wordt op donderdag in het ochtendberaad met u voorbesproken. U ontvangt hiervoor ter voorbereiding woensdag einde dag een concept-geannoteerde agenda. Een afgeronde voorbereiding ontvangt u donderdag om 17.00 uur, ook t.b.v. het BPO van de diverse partijen op donderdagavond. Alle MR-stukken ontvangt u via Ibabs. Na afloop van elke MR vindt een terugkoppeling van de bewindspersonen plaats.

De voorbereiding voor de onderraden (dinsdagochtend) treft u vrijdag einde dag in Ibabs. Op maandag treft u de agenda's en definitieve stukken in Ibabs.

6.4 Parlementair proces

De inhoudelijke behandeling van Kamervragen en –brieven en de voorbereiding op reguliere debatten ligt bij de beleidsafdelingen. DBO Advies informeert de beleidsafdelingen over het parlementaire proces bij de TK en EK. Onderdeel hiervan is het uitluisteren van de stemmingen, de regeling van werkzaamheden en de procedurevergaderingen van de vaste Kamercommissies Justitie en Veiligheid en Digitale Zaken.

Daarnaast verloopt al het contact tussen de griffies van de EK en TK met het departement via DBO Advies en voert DBO Advies de regie over een aantal grote jaarlijkse debatten: de Algemene Politieke Beschouwingen, begrotingsbehandeling en het verantwoordingsdebat.

Tot slot wordt de voorbereiding van het wekelijkse Vragenuur door DBO Advies gecoördineerd. Dit houdt in dat DBO de vragen uitzet die op maandagochtend binnenkomen bij de betreffende beleidsafdelingen, de dossiers (die door de beleidsdirecties worden opgesteld) toetst en maandag einde dag (voorzien van advies) aan u doorzet. Zodra dinsdag rond de lunch bekend is of een vraag doorgaat, zorgt DBO Advies dat u het definitieve dossier ontvangt, dat vooroverleg plaatsvindt, dat eventuele wijzigingen worden verwerkt en, indien nodig, dat ondersteuning aanwezig is in de TK.

6.5 Dashboard informatievoorziening aan Tweede Kamer

In de zomer van 2020 is op verzoek van de pSG/SG een initiatief gestart om te komen tot een beter inzicht in de stukkenstroom. Deze wens tot beter inzicht komt mede voort uit het feit dat JenV al jaren moeite heeft de verplichte beantwoordingstermijn van Kamervragen te halen en er geen goed en actueel overzicht is van de stukken die op korte en langere termijn uit moeten, waardoor we geconfronteerd worden met deadlines die een gedegen bespreking en de mogelijkheden om bij te sturen beperkt.

Door een beter inzicht op de voorraad brieven, Kamervragen en wetsvoorstellen die op ons af komen is het mogelijk deze beter te plannen in de tijd en knelpunten tijdiger te signaleren. Hierdoor wordt de informatievoorziening intern, aan de bewindspersonen én aan de TK en EK verbeterd.

Stand van zaken

- DBO heeft i.s.m. KPMG, DC en de verschillende stafdirecties vooralsnog drie dashboards ontwikkeld; één gericht op Kamervragen, één gericht op alle parlementaire stukken en één gericht op de WOB. Daarbij bieden de dashboards de mogelijkheid te filteren op een aantal vooraf vast te stellen prioritaire thema's.
- De huidige drie dashboards zijn operationeel, maar bevinden zich in de pilot-fase. Op basis van gebruik in testgroepen vindt doorontwikkeling plaats.
- De kwaliteit van het dashboard is afhankelijk van de kwaliteit van de informatie in de bronsystemen. Omdat die op dit moment wisselend is, worden afspraken gemaakt met alle DG's over o.a. kwaliteit en consistentie van de invoer.
- Het gebruik van dergelijke dashboards en de koppeling van de verschillende onderliggende bronsystemen vraagt om een goede infrastructurele inbedding. De dashboards moeten gebouwd en doorontwikkeld worden, moeten worden beheerd, moeten draaien in een stabiele en veilige omgeving en laagdrempelig bereikbaar zijn. Om dit te realiseren wordt door het DC gewerkt aan de ontwikkeling van o.a. een datawarehouse en een aparte Business Intelligence Unit binnen het Dienstencentrum.

6.6 Afdeling Protocol en Evenementen

Protocol is het eerste aanspreekpunt als het gaat om de coördinatie van werkbezoeken en optredens en heeft daarbij een verbindende functie binnen het departement. U heeft een vaste adviseur Protocol. Samen met DBO Advies, de directie Communicatie en de beleidsdirecties geeft Protocol vorm aan de strategische lange en korte termijn invulling van uw agenda door middel van werkbezoeken en optredens. Daarnaast adviseert Protocol over uw rol, boodschap en de inhoudelijke en visuele vorm van het werkbezoek of optreden.

Advisering

Voor de advisering hanteert Protocol een standaard adviesformulier dat ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd in het wekelijkse protocol/agendaoverleg. Bij de advisering wordt o.a. gekeken naar de politieke agenda, de (beleids)prioriteiten, het publicitaire belang, het relatiebehoud en de actualiteiten. Een werkbezoek of optreden kan voor u van nut zijn om:

- U te laten informeren over de uitwerking van beleid/wetgeving in de praktijk.
- U te laten informeren over kansrijke initiatieven in samenleving en/of uitvoering.
- Beleid uit te leggen en draagvlak voor beleid te creëren.
- Dilemma's inzichtelijk te maken en keuzes toe te lichten.
- Partijen bij elkaar te brengen en discussies te faciliteren.
- Weerstand op een thema te doorbreken.
- Input te verzamelen ter voorbereiding op beleids- en besluitvorming, debatten, AO's en interviews.
- U te profileren op een onderwerp bij de media.

Inkomende bezoeken van buitenlandse bewindspersonen worden door Protocol in samenwerking met DEIA en BIM georganiseerd. Bezoeken aan het buitenland gaan altijd (zowel organisatorisch als logistiek) via DEIA en BIM. In beide gevallen ontvangt u een adviesformulier dat tijdens het protocol/agendaoverleg ter advisering wordt voorgelegd.

Het is niet de bedoeling dat directies buiten Protocol om werkbezoeken of optredens laten inboeken in de agenda of dit in een stafoverleg agenderen.

Dossieraanlevering

Bij een positief besluit wordt gestart met de organisatie en de opbouw van het dossier voor het werkbezoek of het optreden. Beleid is verantwoordelijk voor de inhoudelijke invulling van het dossier, maar Protocol behoudt de regie en vormgeving. DCOM adviseert en coördineert de communicatie-uitingen.

Uiterlijk twee dagen van tevoren ontvangt u het dossier dat bestaat uit een oplegformulier waar u in 1 oogopslag alle relevante informatie tot uw beschikking heeft en eventueel een nota met inhoudelijke achtergrondinformatie en mogelijke bespreekpunten en andere ondersteunende documenten zoals een smoelenboek. Stukken voor werkbezoeken ontvangt u zowel fysiek als via iBabs.

Invulling werkbezoek

Tijdens een werkbezoek legt u zoveel mogelijk contact met de werkvloer en krijgt u een inkijkje in de dagelijkse praktijk. Een werkbezoek heeft een (inter)actief programma, waarbij u iets doet, ziet of beleeft wat u niet uit stukken of een gesprek op het departement kan halen. Een werkbezoek duurt maximaal 2 uur.

Begeleiding bij werkbezoeken en/of optredens

Bij werkbezoeken wordt u altijd begeleid door de inhoudelijke dossierhouder. Daarnaast is bij optredens afhankelijk van uw persoonlijke wensen en op basis van het programma en complexiteit een adviseur Protocol op locatie aanwezig. Indien er pers bij een optreden aanwezig is wordt u vergezeld door een woordvoerder.

6.7 Integriteit

De afgelopen jaren is ingezet op de verbetering van het integriteitsstelsel van JenV; het geheel van beleid, regels, procedures en instrumenten om de integriteit van organisatie en medewerkers te bevorderen en te handhaven. De belangrijkste daarvan zijn:

- Een uniforme en heldere procedure voor het melden van misstanden, integriteitsschendingen en ongewenste omgangsvormen;
- Een uniforme en heldere instructie voor de verantwoordelijk leidinggevendenden hoe zij opvolging hebben te geven aan meldingen van misstanden, integriteitsschendingen en ongewenste omgangsvormen;
- Een uniforme en heldere procedure voor het indienen en onderzoeken van klachten over ongewenste omgangsvormen;
- Een groot netwerk van bekwame en laagdrempelige vertrouwenspersonen, die fungeren als luisterend oor en adviseur in vertrouwen voor medewerkers;
- Een onafhankelijke Integriteitscommissie JenV waar melding kan worden gedaan van misstanden en niet integer gedrag van leidinggevendenden;
- Diverse andere meldpunten in de organisatie – waaronder de Centrale Coördinator Integriteit - waar medewerkers terecht kunnen als ze zich niet bij hun eigen leiding durven te melden of daar geen vertrouwen in hebben;
- Introduceren van Ethisch leiderschap in bestuursraad en managementteams van bestuursdepartement en dienstonderdelen;
- Beschikbaarheid van instrument van Moreel Beraad om morele dilemma's gestructureerd te kunnen bespreken in teams;
- Inrichten van een gemeenschappelijke klachtenadviescommissie is bijna rond; hier kunnen medewerkers terecht als zij kiezen voor het indienen van een klacht over ongewenste omgangsvormen;
- Een handreiking voor alle managers waarin hun rol en verantwoordelijkheid op het gebied van integriteit zo concreet mogelijk is beschreven, zowel hun preventie- als hun handhavingstaken.

Al deze inspanningen nemen niet weg dat er soms toch incidenten voorkomen die leiden tot media-aandacht en kamervragen (recent nog artikelen in NRC over pesten en intimidatie bij een onderdeel van de IND). De Integriteitscommissie heeft op dit moment meerdere onderzoeken lopen naar meldingen die door medewerkers zijn gedaan. Daarnaast onderzoekt een door de SG ingestelde onafhankelijke ad-hoc commissie meldingen die betrekking hebben op Justitievakbond Juvox. Dit onderzoek heeft geleid tot kamervragen en media-aandacht. Naar verwachting wordt dit onderzoek eind dit jaar afgerond.

Het team Integriteit is nu nog organiek ondergebracht bij DBO, maar zal in de nabije toekomst rechtstreeks onder de ambtelijke leiding vallen.

7 Directie Europese en Internationale Aangelegenheden (DEIA)

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting op de belangrijkste EU- en internationale JenV-onderwerpen geschetst. Hierbij ligt de focus op enkele informatieve zaken van algemeen belang en enkele concrete thema's en dossiers die naar verwachting in het komende jaar blijven resp. gaan spelen.

De opbouw van dit hoofdstuk is als volgt:

1. De belangrijkste internationale thema's
2. De EU en de JBZ-Raad
3. EU-processen en beïnvloeding
4. De bilaterale relaties met de belangrijkste focuslanden
5. De belangrijkste multilaterale organisaties
6. Caribisch Nederland en Koninkrijkszaken

7.1 De belangrijkste internationale thema's

7.1.1 Rechtsstatelijkheid

Een goed werkende rechtsstaat is voordelig voor de rechtszekerheid, de stabiliteit en economische en maatschappelijke veerkracht van de samenleving. Het bestuur en de rechter moeten binnen hun wettelijke bevoegdheden blijven. Dat geldt voor ons eigen land, de mede lidstaten in de EU en voor derde landen. Daarom is samenwerking op dit onderwerp belangrijk, in EU- en in multilateraal verband en bilateraal met andere landen.

De rechtsstatelijke uitdagingen van de EU zijn groot en vergen gezamenlijke en aanhoudende inspanningen van alle EU-lidstaten. Naast politieke inzet in de Raad Algemene Zaken (RAZ) en juridische inzet bij het EU Hof van Justitie spelen ook de JBZ-Raad, de nationale parlementen en EU-netwerken (zoals het Europees Netwerk voor de raden van de rechtspraak) een rol. Het ligt op de weg van de JBZ-ministers om te spreken over juridische en justitiële elementen van rechtsstatelijkheid. Wij zetten er op in dat hierover in de JBZ-raad regelmatig wordt gesproken; u ontvangt daarover bijdragen in uw dossiers voor de JBZ-Raad.

De toetsingscyclus voor de rechtsstaat, met bijbehorend jaarrapport over de rechtsstaat in de Unie dat de Europese Commissie sinds 2020 jaarlijks uitbrengt is vormt een goede aanleiding voor de bespreking in de JBZ-Raad. Bovendien biedt dit rapport aanknopingspunten om tijdens bilaterale gesprekken de rechtsstaat onder de aandacht te brengen en eventuele zorgen met specifieke lidstaten te bespreken.

7.1.2 Nationale Veiligheid

Dreigingen ten aanzien van onze Nationale Veiligheid zijn groter, complexer en veelomvattender dan voorheen. De Nederlandse openheid in combinatie met de geopolitiek verslechterde verhoudingen maken ons land kwetsbaar voor statelijke en niet-statelijke dreigingen. De dreigingen zijn divers, complex en vaak lastig herkenbaar. Afzonderlijke dreigingen blijken soms deel uit te maken van grotere strategische campagnes en internationale dreigingen verknopen zich met nationale en omgekeerd. Veelal betreft het digitale dreigingen. Denk tevens aan verstoring van vitale processen zoals energievoorziening en het betalingsverkeer. Economische instrumenten kunnen worden ingezet om geopolitieke doelen te behalen. Maatschappelijke tendensen als radicalisering en verspreiding van complottheorieën worden aangewakkerd en de rechtsstaat komt onder druk. De dreiging van terroristische aanslagen bestaat nog steeds. De weerbaarheid van de samenleving dient ten aanzien van al deze dreigingen op peil gebracht en gehouden te worden.

Een integrale benadering van de Nationale Veiligheid is nodig zodat de Nederlandse belangen op een zo goed mogelijk wijze kunnen worden geborgd; samenwerking tussen de verschillende bestuurslagen binnen Nederland en op EU-niveau, zoals in de JBZ-Raad, binnen de NAVO, in bilaterale en multilaterale samenwerking en ten slotte in like-minded coalities is geboden.

Tijdens een mogelijk bezoek aan de Raad van Europa en in gesprekken met like-minded landen kunnen deelaspecten van de Nationale Veiligheid aan de orde worden gesteld.

7.1.3 Cyber en digitalisering

De COVID-19 pandemie heeft de al bestaande ontwikkeling naar verdergaande digitalisering van vrijwel alle delen van de samenleving verder versterkt. Daardoor zijn echter ook nieuwe cyberdreigingen ontstaan. Door het grensoverschrijdende karakter van het cyberdomein is een internationale aanpak van cyberdreiging en -criminaliteit noodzakelijk en een randvoorwaarde voor effectief cyberbeleid. Cybercriminaliteit en -veiligheid zijn onderdelen van de digitale agenda van de EU. De Europese Commissie heeft de ambitie digitaal leiderschap te nemen in de wereld, gestoeld op Europese normen en waarden. Geopolitiek wordt ingezet voor digitale soevereiniteit en autonomie, afgezet tegen de grootmachten VS en China.

De JenV-belangen bij digitale EU-dossiers zijn groot, al lopen de onderhandelingen in Brussel veelal via de Telecomraad en/of de Raad voor Concurrentievermogen, waarbij EZK eerste aanspreekpunt is. De JenV belangen op het digitale terrein liggen, naast digitale veiligheid (cyber), tevens op de digitale rechtsbescherming (bijv privacy, fundamentele rechten) en de digitale rechtshandhaving (digitale toepassingen bij politie en justitie) Europa kan de toon zetten voor de rest van de wereld door in te zetten op een digitale transitie gestoeld op innovatie, vertrouwen en Europese waarden. Duidelijke en uitvoerbare wettelijke kaders zijn nodig om de naleving van onze grondrechten zoals privacy en vrijheid van meningsuiting te waarborgen, met oog voor digitale rechtshandhaving en (cyber)veiligheid.

Op dit moment wordt in Brussel onder meer onderhandeld over de Digital Services Act (DSA) over – de bestrijding van – illegale content online en de Digital Markets Act (DMA) over de verantwoordelijkheden van grote digitale platforms. Een nieuwe verordening op het gebied van Artificial Intelligence (AI) ligt op tafel en databeheer in de EU wordt geregeld via de Data Governance Act (DGA). Specifiek op het terrein van Justitie lopen er nu onderhandelingen over E-Evidence, over rechtmatige toegang tot digitaal bewijsmateriaal en de NIB-richtlijn over vitale digitale infrastructuur. In de toekomst spelen wetsvoorstellen aan op het terrein van encryptie, over rechtmatige toegang tot versleutelde informatie en de bredere digitalisering van de justitieketen. Verschillende lidstaten pleiten voor een wetgevend voorstel om dataretentie mogelijk te maken met een bewaarplicht voor opsporing en vervolging.

In Raad van Europa verband is door een ad hoc werkgroep (CAHAI) een haalbaarheidsstudie naar een juridisch raamwerk voor AI uitgevoerd in het licht van de fundamentele rechten, de democratie en de rechtsstaat. Nederland participeert actief in dit proces, dat eind dit jaar zal worden afgerond. Daarna vangen naar alle waarschijnlijkheid onderhandelingen aan over een nieuw AI-verdrag.

7.1.4 Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit

De georganiseerde en ondermijnende criminaliteit heeft belangrijke internationale aspecten, zoals drugshandel en witwassen. In de internationale samenwerking ligt de focus op de fenomenen 'criminele geldstromen' en 'drugshandel als crimineel verdienmodel' en qua gebied op West-Europa en Latijns-Amerika inclusief de Cariben. Voor het verhogen van de weerbaarheid tegen ondermijning is aandacht voor de grote zeehavens essentieel.

JenV kan op verschillende manieren op politiek niveau internationaal de bestrijding van ondermijnende criminaliteit bevorderen. Dit kan bijvoorbeeld door bilateraal samen te werken aan het verhogen van de weerbaarheid van zeehavens, de grensoverschrijdende aanpak bespreken met like minded lidstaten, in JBZ-kader EU-beleid en -wetgeving beïnvloeden alsmede bilateraal (bijv Suriname en de Koninkrijkslanden) en bij de RvE de gezamenlijke aanpak aan de orde stellen.

7.1.5 Migratie

Migratie is een belangrijk thema op nationaal, EU- en internationaal niveau. De EU heeft de samenwerking met derde landen als Turkije, Libië, Tunesië en Marokko in de afgelopen jaren geïntensiveerd om de irreguliere toestroom van migranten naar de EU onder controle te brengen. Nederland heeft zich in de afgelopen jaren ingezet om voor afspraken op bilateraal niveau Rijksbreed te bezien hoe de wederzijdse banden kunnen worden vorm gegeven in de samenwerking met 14 prioritaire herkomst-, transit- en opvanglanden. Voorts is aanvullende steun (OS) voor de opvang van vluchtelingen ingezet en er is gericht geïnvesteerd in diplomatieke contacten.

Het maken van concrete afspraken met herkomstlanden inzake migratiemanagement, inclusief terugkeer vergt een intensieve inzet en afstemming op zowel EU als nationaal niveau. In contacten met landen waar ook een migratie- of terugkeerproblematiek speelt, zou Rijksbreed de migratie- en terugkeerproblematiek meer aan de orde gesteld moeten worden. JenV kan op politiek niveau de migratiedoelen dichterbij brengen door te investeren in de relaties met collega's in de prioritaire landen van herkomst, transit en opvang, o.a. Marokko, Turkije, Tunesië, Algerije, Egypte en Irak. Daarnaast zijn de relaties met de ambassadeurs van deze landen in Den Haag van belang. Tenslotte zijn contacten met de Europese Commissaris en de deelname aan de JBZ-Raden van belang voor het behalen van de beleidsdoelen.

7.2 EU en de JBZ-Raad

Ontwikkelingen in de EU zijn van grote invloed op het werk van JenV. Veel regelgeving komt uit Brussel. We zetten ons op Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ)-terrein in voor vele onderwerpen. Hiervoor wordt periodiek een overzicht uitgebracht dat ook naar de Tweede Kamer wordt gezonden. Enkele belangrijke onderwerpen zijn:

- Digitalisering
Bestendigen van de onderstaande uitgangspunten in EU wet- en regelgeving en overige beleidsdiscussies:
 - o Rechten en plichten die in de niet-digitale wereld gelden, gelden ook online.
 - o Rechtshandhavingsautoriteiten moeten voldoende mogelijkheden hebben om illegale of onrechtmatige online content, diensten en activiteiten tegen te gaan en rechtmatige toegang tot bewijs te verkrijgen (bijv bij bestrijding online kindermisbruik)
 - o Veiligheid, fundamentele rechten, zoals privacy, rechtsbescherming en cyberveiligheid als dwarsdoorsnijdende thema's.
- Bestrijding ondermijnende criminaliteit
 - o Preventie, i.h.b. logistieke processen, voor vergroting van de weerbaarheid van zeehavens.
 - o Afpakken crimineel vermogen en het tegengaan van witwassen.
 - o Borgen van veiligheidsbelangen in het digitale domein.
 - o Het verstoren van criminele bedrijfsprocessen buiten de EU om te voorkomen dat het de EU bereikt (upstream disruption).

- Migratie
Nederland zet in op:
 - o Samenhang tussen nieuwe asiel- en migratiewetgeving en EU-inzet voor versterking van Schengen.
 - o Noodzaak voor het versterken van de buitengrenzen, het verbeteren van analyse en *risk-based* monitoring aan de binnengrenzen, het versterken van de *governance* van de Schengenzone en het versterken van waarborgen in tijden van crisis.
 - o Vergroten van politieke- en justitiële samenwerking en meer controle over primaire en secundaire migratiestromingen moeten bijdragen aan versterking van Schengengebied en verhogen van de veiligheid van de EU.
- Rechtsstatelijkheid
Wederzijds vertrouwen is een randvoorwaarde voor justitiële en politieke samenwerking tussen EU-lidstaten. Een sterke rechtsstaat is daarbij van groot belang. Voor JenV is de rechtsstatelijkheidsdiscussie een belangrijk middel om de wederzijdse erkenning van het rechtshulpinstrument tot stand te brengen/houden. Nederland is hierbij gebaat bij:
 - o Inzet voor de komende periode is een regelmatige vakinhoudelijke dialoog in de JBZ-Raad te bestendigen.
- Terrorismebestrijding
Nederland zet zich daarbij specifiek in op:
 - o Voorkomen terroristische aanvallen, onder andere door het voorkomen van toegang tot precursoren en informatie om aanvallen te kunnen plegen, bestrijding van terroristisch content online.
 - o Tegengaan ongewenste financiering van projecten die democratische waarden ondermijnen.
 - o Versterken EU-aanpak om geldstromen en vermogensopbouw ten behoeve van de financiering van terrorisme te onderkennen en te bestrijden.

7.3 Beïnvloeding in de EU

7.3.1 Het proces

De EU-lidstaten hebben via de Raad een belangrijke rol bij de totstandkoming van deugdelijk EU-beleid en wetgeving. Op JBZ-terrein organiseert het voorzitterschap gebruikelijk per half jaar één informele Raad en twee formele Raden waar besluitvorming kan plaatsvinden. Bespreking van een onderwerp in de Raad vindt vaak plaats op een laat moment in het proces van EU-besluitvorming. Politieke beïnvloeding is al in een eerder stadium van belang. Dit kan bijvoorbeeld door bilaterale gesprekken met de Europese Commissie, de lidstaat die op dat moment of in nabije toekomst voorzitter is van de Raad of een gelijkgezinde lidstaat. Ook kan met meerdere (gelijkgezinde) lidstaten worden gesproken zoals tijdens bijeenkomsten van de Vendôme-groep, waar likeminded lidstaten Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje en Luxemburg elkaar geregeld informeel spreken.

Met non-papers met de Nederlandse inzet, of die van een aantal lidstaten, en het spreken op belangrijke evenementen kan het beleidsvormingsproces ook worden beïnvloed. JenV maakt hier regelmatig gebruik van. Voor publicaties van de Commissie worden BNC-fiches (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen) opgesteld om het Parlement te informeren over het kabinetsstandpunt over de publicatie. Ze worden wekelijks ter instemming voorgelegd aan de Ministerraad. De voorbereiding van de Europese Raad en onderwerpen die meer diepgaande politieke bespreking vereisen gebeurt in de (onder)Raad Europese Aangelegenheden (REA).

7.3.2 De partijen

Slovenië is tussen 1 juli en 31 december 2021 EU-voorzitter en is afsluitend voorzitter van het Trio met Duitsland en Portugal en de schakel naar het Frans, Tsjechisch, Zweedse Trio. Prioriteiten zijn onder meer de bescherming van de mensenrechten in het licht van de uitdagingen die nieuwe technologieën en het gebruik van internet met zich meebrengen en effectieve bestrijding van haat zaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, gericht op de bestrijding van illegale content online. Het werk van het Portugese voorzitterschap om de onderhandelingen met het Europees Parlement over grensoverschrijdende bewijsverkrijging (e-evidence) en de toetreding van de EU tot het EVRM af te ronden, wordt voortgezet. Andere prioriteiten van Slovenië zien op kunstmatige intelligentie en fundamentele rechten, kinderrechten en digitalisering van justitie. Tot slot zullen de onderhandelingen beginnen over de toetreding van de EU tot het Verdrag van Den Haag inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse beslissingen in burgerlijke of handelszaken.

Frankrijk neemt op 1 januari 2022 het voorzitterschap over. In 2022 vinden ook de presidentsverkiezingen plaats. Een prioriteit is de Conferentie voor de toekomst van Europa. Het is nog niet bekend welke JenV-gerelateerde aspecten daar aan de orde zullen komen. De Franse kalender is nog in ontwikkeling. Dit biedt, bijvoorbeeld bilaterale gesprekken, de kans om de JenV-belangen onder de aandacht te brengen. Denk aan terrorisme (financiering, radicalisering) en drugsbestrijding gerelateerd aan ondermijning. Voorts zou Frankrijk willen inzetten op EU-regels tegen discriminatie. Frankrijk wil *hate crime* opnemen in de lijst van 'eurocrimes'.

Hoewel het Zweedse en Spaanse voorzitterschap nog relatief ver weg zijn, wordt op een aantal thema's al contact worden gezocht. Gesprekken met Zweden over ondermijning en terrorisme kunnen ruimte geven voor vroegtijdige input van Nederlandse belangen en het Nederlands-Roemeens-Zweedse non-paper over *crisismanagement* kan helpen bij de herziening van de EU-crisisrespons. Ook het Nederlandse non-paper over *confiscatie* kan worden ingezet om, samen met de Commissie en gelijkgezinde landen, de discussie hierover in de EU vorm te geven.

Naast de aanstaande voorzitterschappen is het investeren in de relatie met de Benelux en Duitsland ook van belang voor de Nederlandse positie. Na de Brexit liggen er nieuwe kansen voor Nederland als gesprekspartner. Het Nederlands-Spaanse non-paper over *strategische autonomie* kan in de discussies over de autonomie van de Unie worden ingezet.

7.4 Bilaterale relaties met de belangrijkste focuslanden

JenV-kent een aantal landen waarmee breed op verschillende JenV-thema's bilateraal wordt samenwerkt. Dit zijn de focuslanden.

De EU-buurlanden, waaronder we hier ook Frankrijk scharen, treffen we niet alleen bilateraal, maar ook in bredere verbanden, zoals de JBZ-raad of in Benelux-verband. Vaak zijn het dezelfde thema's die daar en ook in bilaterale (en-marge) overleggen worden besproken.

- De relatie met de VS is onder de vorige president ingrijpend veranderd. Met het aantreden van president Biden lijkt de relatie van Nederland en de EU met de VS in vertrouwder vaarwater te komen. Niettemin is deze qua aard veranderd, o.a. door de geopolitieke gevolgen van de Coronapandemie en de gegroeide aandacht voor strategische autonomie.
- Met het Verenigd Koninkrijk wordt thans gewerkt aan het opbouwen van de post-Brexit relatie, zowel in EU- als in bilateraal verband.
- Sinds de komst van de nieuwe Surinaamse regering Santokhi zijn de banden met Suriname aangehaald en zijn er kansen ontstaan om de samenwerking te vernieuwen en te verbeteren.

Onderstaand worden de bilaterale relaties met deze landen toegelicht.

7.4.1 Duitsland, incl. NRW en NDS

Nederland onderhoudt uitstekende betrekkingen met de Bondsrepubliek Duitsland en er bestaat op tal van JenV-terreinen uitgebreide samenwerking en gedachtenuitwisseling, zowel op federaal als op Landsniveau met de Länder aan onze oostgrens, Nordrhein-Westfalen (NRW) en Niedersachsen (NdS). Federaal zijn de thema's georganiseerde criminaliteit/ondermijning, de digitale agenda (o.a. DSA, cybercrime, e-evidence, gegevensbescherming en AI), RoL en terroristische content online alsmede het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel en Schengen. Bovendien vinden Nederland en Duitsland elkaar veelvuldig als likeminded in de JBZ-Raad.

De contacten met de Länder richten zich op afwikkeling van de Coronapandemie, crisisbeheersing, politietsamenwerking (o.a. grensoverschrijdende politieteams), maar net als op federaal niveau ook op regionale vormen van georganiseerde (drugs-) criminaliteit (bv. plofkraken).

Het ligt voor de hand dat politieke kennismaking met de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken op Federaal niveau, en van Binnenlandse Zaken van NRW en NdS prioriteit heeft.

7.4.2 België

Als buurlanden met een gedeelde historie zijn de banden tussen Nederland en België hecht en vanzelfsprekend. De Nederlandse en Belgische justitie- en politiepartners werken samen op alle niveaus. De coronacrisis heeft ook op politiek niveau geleid tot verdere intensivering van de bilaterale contacten. Dit biedt kansen op het verstevigen van de politieke en justitiële samenwerking op het gebied van ondermijning en de georganiseerde misdaad in de grensregio's. Voorts zijn terrorismebestrijding, migratie (GEAS, Schengen) en de Europese Digitale Agenda (cyber security en kunstmatige intelligentie/ gegevensbescherming) belangrijke thema's. Specifieke aandacht gaat uit naar MVRUIM en de ratificatie en implementatie Beneluxpolitieverdrag. Nederland en België vinden elkaar vaak als likeminded in de JBZ-Raad.

Het ligt voor de hand dat kennismaking met politieke collega's in België prioriteit heeft.

7.4.3 Frankrijk

Het is belangrijk te investeren in de relatie met Frankrijk, met het oog op het Franse EU-voorzitterschap in 2022. Onderwerpen voor samenwerking met Frankrijk, waar de Franse collega's ook aandacht aan besteden, zijn illegale content online, haat zaaien, bestrijding extremisme en antisemitisme. Georganiseerde (drugs)criminaliteit en ondermijning, de Europese digitale agenda en rechtstatelijkheid zijn belangrijke thema's. De Franse minister van Justitie heeft interesse getoond in het Nederlandse strafrechtstelsel.

Het ligt voor de hand dat op politiek niveau snel kennis wordt gemaakt met de Franse collega's, mede gezien het komende EU-voorzitterschap eerste helft 2022.

7.4.4 Het Verenigd Koninkrijk

Na de formele terugtrekking van het VK uit de EU op 1 februari 2020 en de daaraan verbonden overgangperiode is de Handels- en Samenwerkingsovereenkomst (HSO) tussen de EU en het VK van kracht. In grote lijnen voorziet het HSO in brede en gebalanceerde samenwerking op JenV-gebied. Prioritaire thema's op JenV-terrein zijn de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, waar het VK een belangrijke potentiële partner is, cyberveiligheid en het tegengaan van terrorist content online. In het EU-VK akkoord wordt hierover een reguliere dialoog voorzien. Ten aanzien van de terug- en overname van asielzoekers heeft Nederland een voorkeur voor een EU-brede overeenkomst met het VK die de inhoud van de EU-Dublinverordening volgt.

De Britse Home Secretary heeft in haar bezoek in juni 2021 haar counterpart uitgenodigd Londen te bezoeken. Mogelijk te bespreken thema's zijn CT, ondermijning, mensenhandel, wapenhandel, financiële stromen en kindermisbruik.

7.4.5 De VS

De VS is – buiten de EU - voor Nederland de belangrijkste partner op het gebied van veiligheid en handel. Ook als het gaat om fundamentele waarden en belangen als democratie, vrijheid en mensenrechten is er geen ander land in de wereld met wie Nederland in dezelfde mate verbonden is en met wie wij zoveel belangen en waarden delen. JenV werkt op tal van onderwerpen politiek, beleidsmatig en operationeel intensief samen met de VS, o.a. cybersecurity en economische veiligheid, ondermijning en georganiseerde (drugs)criminaliteit, justitiële en politieke rechtshulp en internationaal terrorisme.

Er zijn pragmatische redenen om de samenwerking met de VS te intensiveren. De VS is een wereldspeler met meer mogelijkheden dan Nederland; zo beschikt de VS over een wereldwijde 'law enforcement footprint', bestaande uit liaison officers van m.n. de FBI, de Drugs Enforcement Agency (DEA) en het Bureau for International Narcotics and Law Enforcement Affairs.

Aanbevolen wordt om de goede relaties te bestendigen en waar mogelijk te versterken door een werkbezoek aan de VS te brengen door de politieke leiding van JenV en door (hoog-)ambtelijke werkbezoeken, bijvoorbeeld van de NCTV.

7.4.6 Suriname

Suriname is gezien de historische relatie een belangrijk land voor Nederland. De grote Surinaamse bevolkingsgroep in Nederland, het intensieve personenverkeer en uitdagingen op het gebied van criminaliteitsbestrijding (o.a. drugshandel en witwassen), migratie, terugkeer en zaken van familierecht spelen een rol tussen beide landen. De regering van president Santokhi heeft ruimte gecreëerd om de samenwerking te intensiveren. De belangrijkste thema's op JenV-terrein zijn daarbij versterking van de politie- en justitieketen, ondermijning en terugkeer van illegalen.

Een bezoek aan Suriname zou voor de hand kunnen liggen gezien de voorziene samenwerking met Suriname op verschillende projecten.

7.5 De belangrijkste multilaterale organisaties

Multilateralisme is een middel om wereldwijde uitdagingen aan te pakken, zoals vrede en veiligheid met inbegrip van terrorisme, corruptie en de internationale georganiseerde misdaad en migratie. Kleine én grote landen worden door multilaterale organisaties gebonden aan dezelfde regels. Het na de Tweede Wereldoorlog gevormde multilaterale stelsel staat steeds meer onder druk, door veranderende (machts-)verhoudingen waardoor eerder gedeelde waarden niet meer vanzelfsprekend zijn en door nationalistische tendensen.

De Raad van Europa (RvE) is voor JenV de belangrijkste multilaterale gesprekspartner om de mogelijkheden van samenwerking op de prioritaire thema's rechtsstaat en rechtsorde, technologische ontwikkelingen (AI) en migratie te bespreken en tot al dan niet bindende instrumenten op deze terreinen te komen. Ook de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) is van groot belang niet alleen voor de Nederlandse rechtspraak, maar in alle lidstaten van de RvE. Het toezicht op de tenuitvoerlegging van de uitspraken van het EHRM behoort tot de belangrijkste taken. Dit ziet op het functioneren van het mensenrechtensysteem, waaronder het opvolging geven aan uitspraken in politiek zeer gevoelige zaken.

Het is verstandig om in het eerste jaar van de kabinetstermijn een kennismakingsbezoek aan de Raad van Europa af te leggen, waaronder het Hof. Ook een kennismakingsgesprek met de Nederlandse leden van de Parlementaire Assemblee en van de Venetië Commissie is aan te bevelen.

7.6 Caribisch Nederland en Koninkrijkszaken

Nederland heeft een bijzondere rol in en verantwoordelijkheid voor de Caribische delen van het Koninkrijk.

Sinds 10-10-2010 is het ministerie van Justitie en Veiligheid ook verantwoordelijk voor de justitieketen van Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). In 2021 is de nieuwe beleidsagenda voor Caribisch Nederland voor de komende vier jaar vastgesteld en naar de Tweede Kamer gezonden. De prioriteiten voor de komende jaren hierin zijn: aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, grensbewaking en migratie, resocialisatie, re-integratie en jeugdbeleid, en crisisbeheersing. Op deze thema's wordt gewerkt aan een gelijkwaardig niveau van voorzieningen voor de inwoners van CN.

Ook met de zelfstandige landen Curaçao, Aruba en Sint-Maarten binnen ons Koninkrijk zijn de banden nauw. Er is intensieve samenwerking binnen de rechtshandavingsketen; een rechargesamenwerkingsteam (130 uitgezonden fte van de Nationale Politie); een gemeenschappelijk Hof van Justitie; en een gezamenlijke procureur-generaal voor Caribisch Nederland, Curaçao en Sint Maarten.

De samenwerking wordt op ministersniveau besproken op het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO), dat tweemaal per jaar plaatsvindt. Het volgende JVO vindt op 20 januari 2022 virtueel op Curaçao plaats. Sinds de coronacrisis ontvangen de landen liquiditeitssteun, waaraan (samenwerkings)voorwaarden zijn verbonden, ook ten aanzien van JenV dossiers (bezuinigingen binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat, (online) kansspelbeleid, versterking van het grenstoezicht, Rijkswet bescherming persoonsgegevens).

8 Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ)

Inleiding

In dit hoofdstuk treft u alle grote lopende wetgevingsonderwerpen per sector aan en de stand van zaken naar verwachting eind 2022 (*peildatum 12 oktober 2021*), bijlagen bijgevoegd. Daarnaast een doorkijk naar nieuwe grote wetgevingsonderwerpen.

Verwijzing naar bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit hoofdstuk.

- Bijlage 1: De Wetgevingsprocedure
- Bijlage 2: Wetgeving MJenV per fase (wet)
- Bijlage 3: Wetgeving MRb per fase (wet)
- Bijlage 4: Wetgeving SJenV per fase (wet)

8.1 Sector Straf- en sanctierecht

Lopende grote wetgevingstrajecten

- Programma modernisering van het (Nederlandse) Wetboek van Strafvordering
Het Wetboek van Strafvordering is het weggengnet van de strafrechtelijke rechtshandhaving. Het is van wezenlijk belang voor het goed functioneren van de rechtsstaat; het biedt de noodzakelijke basis voor zowel criminaliteitsbestrijding, als voor rechtsbescherming van burgers. Het huidige wetboek is verouderd en aan groot onderhoud toe. Het nieuwe Wetboek van Strafvordering is een diepte-investering in deze juridische infrastructuur. Het zorgt ervoor dat het strafprocesrecht weer in een overzichtelijke regeling is neergelegd die heldere waarborgen biedt voor alle bij het strafproces betrokken personen, waaronder de burger die – als slachtoffer of getuige – te maken krijgt met criminaliteit.

Het nieuwe wetboek is nodig om de prestaties van de strafrechtketen te verbeteren en het zal bijdragen aan de slagvaardigheid van de opsporing. Het biedt moderne bevoegdheden voor opsporing van criminaliteit, waaronder ondermijnende criminaliteit. Door een betere voorbereiding van de berechting en door stroomlijning van procedures kunnen doorlooptijden van strafzaken worden verkort. Met een techniekonafhankelijke regeling van het strafprocesrecht is het nieuwe wetboek ook klaar voor de verdere digitalisering van de strafrechtspleging. Het zeer omvangrijke wetsvoorstel ligt bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

Vooruitlopend op het nieuwe wetboek is bij de Tweede Kamer aanhangig de Innovatiewet Strafvordering, waarin, vooruitlopend op de modernisering, geregeld wordt dat in pilots geëxperimenteerd kan worden met een vijftal vernieuwingen uit het nieuwe wetboek. Het wetgevingsprogramma modernisering Wetboek van Strafvordering bevat daarnaast de tot stand te brengen invoeringswetgeving (overgangsrecht, aanpassingswetgeving) en een groot aantal uitvoeringsbesluiten.

- Een nieuwe zedentitel in het Wetboek van Strafrecht
De zedenwetgeving in het Wetboek van Strafrecht is verouderd. Het is nodig en wenselijk de wetgeving inzake seksuele misdrijven bij de tijd te brengen en de zedentitel geheel te vernieuwen. Dit om de veranderde sociale normen met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag, zoals verkrachting, aanranding en seksuele intimidatie op adequate wijze wettelijk te vertalen en de Nederlandse strafwet in lijn te brengen met internationale verplichtingen op dit terrein (Verdrag van Istanboel). Daarnaast is het nodig effectief en gericht strafrechtelijk optreden mogelijk te maken tegen veelvoorkomende (online) verschijningsvormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het wetsvoorstel gaat naar de Afdeling advisering van de Raad van State voor advies.

- De strafrechtelijke ondermijningswetgeving
De aanpak van ondermijnende criminaliteit vergt dat in het bestaande strafrechtelijke pallet aan bevoegdheden en strafbaarstellingen aanvullingen en bijstellingen nodig zijn. Dat vindt plaats in tranches van verschillende verzamelwetsvoorstellen in aansluiting op de andere maatregelen die nodig zijn voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Thans is in procedure het wetsvoorstel versterking aanpak ondermijnende criminaliteit II. Het wetsvoorstel bevat onder andere een volledig nieuwe regeling voor de zogenoemde non conviction based confiscation, enkele aanpassingen van het materieel strafrecht en een nieuwe bevoegdheid tot spoedbevriezing van financiële transacties voor de FIU (meldpunt witwassen).

Nieuwe grote wetgevingstrajecten

- Een nieuwe gegevenswet voor politie en justitie
De huidige wettelijke regelingen voor de verwerking van persoonsgegevens in het politie- en justitiedomein zijn ingewikkeld, soms innerlijk tegenstrijdig en daardoor moeilijk uitvoerbaar. De naleving in de praktijk schiet tekort. De regelingen zijn niet meer toegesneden op de hedendaagse realiteit, waarin van politie en justitie niet alleen wordt verwacht dat goed met elkaar wordt samengewerkt, maar ook dat zij samenwerken met partners buiten het politie- en justitiedomein. Moderne technologieën maken de verwerking van grote hoeveelheden data, waaronder persoonsgegevens, mogelijk. Dat biedt mogelijkheden voor de taakuitvoering van politie en justitie, maar brengt ook risico's mee voor de privacy van burgers. Een nieuwe gegevenswet zal hierin een nieuw evenwicht moeten vinden. In de nieuwe wet moeten voorts regelingen worden opgenomen voor de verwerking van gegevens die thans nog in het Wetboek van Strafvordering zijn opgenomen. Het betreft onder meer de strafrechtsketendatabank en vingerafdruk- en DNA-gegevens. De organisaties waarvoor deze nieuwe gegevenswet gaat gelden, onderschrijven de noodzaak van de nieuwe wet.
- Nieuw Wetboek van Strafvordering BES
In 2006 zijn de landen in het Caraïbisch deel van het Koninkrijk gestart met de herziening van de Wetboeken van Strafvordering. Het is van belang dat voor de eenvormigheid van het strafprocesrecht ook voor de BES-eilanden wordt aangesloten bij deze ontwikkeling en het Wetboek van Strafvordering wordt herzien.

8.2 Sector Staats- en Bestuursrecht

Enkele uitgelichte lopende wetgevingstrajecten

1. Ondermijning
De versterking van de aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit omvat een groot aantal wetstrajecten. Bij de sector SBR onder andere aanpassing van de Wet Bibob en de Gemeentewet, de Wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden en de Wet regulering sekswork.
2. Nationale veiligheid
Verlenging van de Wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding en verlenging van een bepalingen in de Rijkswet op het Nederlandschap.
Wet verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid.
Wet casusoverleggen en meldingen over radicalisering en terroristische activiteiten.
Verordening terroristische online-inhoud.

3. Programma Grenzen en Veiligheid
Dit wetstraject geeft nationale uitvoering aan een groot aantal EU-verordeningen die beogen Europa veiliger te maken en de reizigersmobiliteit te bevorderen.
4. Crisisomstandighedenwet
Beoogt het staatsnoodrecht te moderniseren en geschikt te maken voor crises als de coronapandemie.
5. Herziening stelsel rechtsbijstand
Een grote herziening die nieuwe wetgeving vergt.
6. Aanpassing van Awb met het oog op het faciliteren van maatwerk
(uitvloeisel van rapport POK).

Onderwerpen die de komende tijd veel en/of bijzondere aandacht vragen:

- Herziening wetgeving ambtsdelicten Kamerleden en bewindspersonen;
- Wetgeving inzake dwangsommen besluitvorming IND;
- De verwerking en het delen van persoonsgegevens in talloze dossiers met daarbij de voortdurende vraag naar nieuwe wetgeving;
- De Rijkswet persoonsgegevens voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden;
- Verzamelwet persoonsgegevens en evaluatie UAVG;
- Het wetsvoorstel gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS);
- Evaluatie Wet positie en toezicht advocatuur (WPTA);
- Toekomstvisie juridische beroepen;
- Doorontwikkeling staatsnoodrecht/veiligheidsregio's.

8.3 Sector Privaatrecht

Lopende grote wetgevingstrajecten

- Het wetgevingsprogramma modernisering personen- en familierecht
Doel van dit programma is het beter laten aansluiten van het personen- en familierecht op de toenemende diversiteit in gezinsvormen, modern ouderschap, met behoud en waar nodig versterking van de noodzakelijke bescherming van kwetsbare belangen. Concrete voorbeelden hiervan zijn de versterking van het zelfbeschikkingsrecht t.a.v. naam en genderidentiteit (introduktie dubbele achternaam, vereenvoudiging wijziging seksregistratie M/V, mogelijke introduktie geslacht X), de toekomst van interlandelijke adoptie en inkadering van moderne vormen van ouderschap (draagmoederschap, meerouderschap), het op orde brengen en houden van de bescherming van kinderen, ouderen en kwetsbare meerderjarigen, het personen- en familierecht op de BES en (digitale) nalatenschap hebben hun invloed op het wetgevingsprogramma. Onderdelen van het Regenboogstembusakkoord raken aan dit programma.
- Programma modernisering ondernemingsrecht
Doel van dit programma is het economisch herstel te bestendigen en te voorzien in een sterk en gezond ondernemingsklimaat. Om dat te bereiken moet het recht voor ondernemingen bij de tijd blijven. Daarbij worden belanghebbenden zoals ondernemers, aandeelhouders, crediteuren en werknemers betrokken. Startpunt vormen steeds vragen uit de samenleving. In 2021 heeft een expertgroep, bestaande uit hoogleraren en (andere) deskundigen uit de wetenschap en rechtspraktijk aan de Minister voor Rechtsbescherming een advies aangeboden, gericht op modernisering van met name het NV-recht. In 2022 wordt hierop voortgebouwd. Zo wordt gewerkt aan een wetsvoorstel dat ziet op de introduktie van een digitale algemene vergadering voor rechtspersonen, zoals NV's en BV's. Verder wordt onderzocht op welke wijze het NV-recht kan worden vereenvoudigd en geflexibiliseerd, zoals eerder

is gedaan voor het BV-recht. Tot slot wordt gezien of en in hoeverre de lange termijn-betrokkenheid van aandeelhouders kan worden gestimuleerd door introductie van een regeling voor loyaliteitsaandelen.

- Herijking faillissementsrecht
Het doel van deze herijking is het bereiken van een solide juridisch kader voor faillissementen en herstructurering van bedrijven, mede in het kader van de afwikkeling van de financiële gevolgen van de coronacrisis. Om misbruik van liquidaties tegen te gaan, wordt het parlementaire traject voor een Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie in gang gezet. Ook wordt de EU richtlijn herstructurering en insolventie geïmplementeerd. Verder wordt onder meer gewerkt aan een regeling voor de afwikkeling van internationale faillissementen met een Nederlandse connectie en verbetering van de toegang voor natuurlijke personen tot de schuldsanering. In november 2021 wordt een discussiedocument over de mogelijke toekomst van het faillissementsrecht in consultatie gebracht. De verdere uitwerking hiervan is voorzien in de loop van 2022.
- Modernisering civiele geschilbeslechting
Doel is ervoor te zorgen dat burgers die geconfronteerd worden met een geschil toegang hebben tot een route die leidt tot een oplossing. We maken daarbij goed gebruik van technologische/digitale mogelijkheden, zoals interactieve formulieren. De oplossing kan bestaan uit informatie/voorlichting, begeleiding bij een minnelijke traject, alternatieve geschiloplossing of een gerechtelijke geschiloplossing. De inzet is om voor elk geschil een zo laagdrempelig mogelijke oplossing beschikbaar te maken. Dit betekent dat burgers via informatie/voorlichting worden geholpen om via de minnelijke weg tot een oplossing te komen. Lukt dit niet, dan is het van belang dat sprake is van een goede aansluiting op de gerechtelijke geschiloplossing. In dit verband zal inspiratie worden opgedaan bij het Canadese 'Civil Resolution Tribunal' (CRT) dat burgers via een online voorziening stapsgewijs helpt om te komen tot een oplossing van hun geschillen.

Nieuwe grote wetgevingstrajecten

- Modernisering goederenrecht
Met de modernisering van het goederenrecht kunnen bijdragen worden geleverd aan het aanpakken van uitdagingen op het terrein van energietransitie, klimaatopgave en woningtekort. Met praktijkexperts en wetenschappers wordt onderzocht welke aanpassingen nodig zijn om het goederenrecht beter te laten aansluiten op de huidige digitale samenleving, de ontwikkeling van een circulaire economie en de klimaatopgave waar de maatschappij voor staat. Zo is het bijvoorbeeld de vraag of de regels betreffende 'natrekking' aanpassing behoeven om een bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie. Als het eigendom van bijvoorbeeld zonnepanelen of warmtepompen na de plaatsing daarvan niet altijd direct bij de huiseigenaar komt te liggen, kan dit het mogelijk maken om op veel grotere schaal zonnepanelen op daken of warmtepompen in huizen te plaatsen. Ook om het circulair bouwen – d.w.z. het duurzaam ontwikkelen, gebruiken en hergebruiken van gebouwen – en het innovatief bouwen van bijvoorbeeld drijvende steden te stimuleren, zijn mogelijk vernieuwingen nodig in het goederenrecht. Verder leiden ontwikkelingen rond bijvoorbeeld big data tot vragen omtrent de eigendom van gegevens die worden gegenereerd bij het gebruik van sociaal media of (andere) apps, en vragen omtrent de gebruiksvoorwaarden voor zulke gegevens.
- Verdere digitalisering in het civielrecht
Hierbij kan onder meer worden gedacht aan verdere verbeteringen ten behoeve van het digitaal procederen in civielrechtelijke procedures, de digitale oprichting van rechtspersonen, aansprakelijkheid voor AI en vraagstukken rond digitale nalatenschap (zoals de eigendomsrechten op digitale content op sociale media na overlijden van de accounthouder).

- Modernisering van het arbeidsrecht
Het gaat hierbij onder meer om de implementatie van aanbevelingen van de Commissie Borstlap, die de werking van de huidige arbeidsmarkt heeft onderzocht. In dat onderzoek is nagegaan in hoeverre de regels die in Nederland gelden rondom het verrichten van werk nu en in de toekomst nog leiden tot de gewenste uitkomsten. Met name de arbeidsrechtelijke positie van zogenoemde platformwerkers (o.a. bezorgers) behoeft aandacht.
- Herziening stelsel van jeugdbescherming
Het gaat hierbij om verbeteringen in verband met de problemen die o.a. gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) op dit moment ervaren bij de goede uitvoering van hun wettelijke taken goed uit te voeren en de benodigde hulp voor deze kinderen te organiseren. Uit recente inspectierapporten en onderzoeken blijkt dat er op de korte en de lange termijn meer moet gebeuren om kwetsbare kinderen en gezinnen te beschermen.

8.4 Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

In de brief van 25 juni jl. aan de Tweede Kamer zijn naar aanleiding van de kabinetsreactie op de toeslagenaffaire vijf actielijnen gepresenteerd ter versterking van de kwaliteit van wetgeving en beleid voor het overdrachtdossier. Hierbij wil het kabinet beter gebruik maken van de al bestaande instrumenten en daarop voortbouwen door:

1. Intensivering samenwerking tussen beleid, wetgeving en uitvoering
 - Voorbereiding van kwalitatief goede wetgeving staat of valt met de kennis en kunde van de beleidsmedewerkers, wetgevingsjuristen, medewerkers, uitvoeringsinstanties én de onderlinge samenwerking.
 - Momenteel is deze samenwerking nog onvoldoende en blijft de expertise van de uitvoeringsorganisaties vaak teveel onbenut, wat kan leiden tot onwerkbaar beleid dat niet aansluit op de behoefte uit de praktijk.
 - Daarom moet ingezet worden op intensievere samenwerking en een versterking van de positie van uitvoeringsorganisaties. Deze intensievere samenwerking is in de eerste plaats een kwestie van doen, maar vraagt ook om een cultuurverandering, ambtelijk vakmanschap en sturing door de ambtelijke leiding. Door nauw samen te werken, krijgen alle betrokkenen meer zicht op elkaars werkvelden en dilemma's en zo ook beter begrip voor elkaar.
2. Vernieuwing van het Integraal afwegingskader voor beleid en wetgeving
 - Een belangrijk instrument om de kwaliteit van beleid en wetgeving te verbeteren, is zorgvuldige toepassing van het IAK in het beleid- en wetgevingsproces. Dit instrument zorgt voor een goede beleidsanalyse door vragen te stellen over de beste oplossing voor een probleem en het beste instrument, waarbij ook rekening moet worden gehouden met het doenvermogen van burgers en de maatschappelijke effecten.
 - Ondanks dat het IAK nu al veel goede handvatten geeft om belangrijke afwegingen in het beleidsproces te maken wordt het te weinig gebruikt. En als het IAK wordt gebruikt, gebeurt dat vaak te laat in het proces.
 - Daarom wordt het IAK herzien, om te zorgen dat zowel wetgevingsjuristen als beleidsmedewerkers dit instrument beter, op het juiste moment en consequenter toepassen en zo tot weldoordacht beleid en wetgeving kunnen komen. De herziening richt zich op verbeterde inhoud en opbouw van het IAK, een gebruiksvriendelijkere presentatie, meer rijksbrede bekendheid van het IAK en het stimuleren en sturen op juist gebruik van het IAK in de beleidscyclus.

3. Versterking wetgevingskwaliteit

- Iedere bewindspersoon in het kabinet is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van kwalitatief hoogwaardig beleid en kwalitatief hoogwaardige wet- en regelgeving. De juridische directies van de departementen vervullen een belangrijke rol in dit proces als het gaat om de instrumentkeuze in het beleidstraject en bij de voorbereiding van wetgeving. Naast de toetsing van juridische aspecten, kijken zij ook of bij de ontwikkeling van het beleid het IAK afdoende is toegepast, of de uitvoeringsinstanties voldoende zijn betrokken en of voldoende rekening is gehouden met de doenlijkheid van het wetsvoorstel voor burgers en bedrijven.
- Ingezet moet worden op het versterken van de positie van juridische directies, door onder andere het ontwikkelen en werven van juridisch talent, te zorgen voor interdepartementale mobiliteit en samenwerking, het ontwikkelen van gezamenlijke inbeddingstandaarden en rapportage, en door kennisdeling over wetgevingskwaliteit binnen alle lagen van het ministerie te bevorderen.

4. Versterking interdepartementale wetgevingstoets

- Een van de instrumenten om de kwaliteit van wetgeving te versterken is de rijksbrede wetgevingstoets. Deze toets op de kwaliteitseisen voor wetgeving, zoals vastgelegd in de Aanwijzingen voor de regelgeving en het IAK, vindt plaats in de fase van voorbereiding van wetgeving, het oordeel speelt een rol in de besluitvorming door de Ministerraad.
- Om de meerwaarde van de wetgevingstoets te vergroten, zal JenV de toets versterken middels vier acties. Het ministerie zal selectiever gaan toetsen met de nadruk op de complexere dossiers, prioriteiten gaan stellen in de toetsing (menselijke maat, doenvermogen en uitvoerbaarheid) en de toets gaat uitdrukkelijker onderdeel worden van de besluitvorming in de Ministerraad. In de fase van besluitvorming door de Ministerraad kan JenV, als geen overeenstemming wordt bereikt over de conclusies en aanbevelingen in de wetgevingstoets van een wetsvoorstel, punten expliciet voorleggen bij de bespreking in de Ministerraad. Het kabinet neemt een besluit over een wetsvoorstel, met inachtneming van de conclusie uit de wetgevingstoets. Hier kunnen de bewindspersonen van JenV een belangrijke rol in spelen: in het uitdragen van het belang van goede wetgevingskwaliteit en zo nodig in het escaleren op punten van wetgevingskwaliteit. Ten slotte wordt er ingezet op proactieve betrokkenheid van JenV vanaf het beginstadium van het wetsvoorstel.

5. Sneller inspelen op ervaringen in de praktijk

- Als een wet in werking treedt, kan tijdens de uitvoering daarvan blijken dat het beoogde doel niet verwezenlijkt wordt of dat de uitvoeringsinstanties tegen problemen aanlopen in de uitvoering van de wet of de handhaving daarvan.
- Het kabinet wil de invoeringstoets inzetten als instrument om de effectiviteit van de wet een jaar na inwerkingtreding te toetsen. Dit bevordert het leren van de werking van de wet in de praktijk. Als bepaalde onderdelen in een wet tot uitvoerings- of handhavingsproblemen leiden, dan moet hierop zo snel mogelijk actie worden ondernomen. Daarnaast moet in beleidsevaluaties van wetgeving, vaak na drie of vijf jaar, eveneens sterker de nadruk worden gelegd op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de wet.

De opzet en uitwerking van deze actielijnen vergen grote inspanningen en inzet van alle betrokken partijen. Voor een blijvende verbetering van de wetgevings- en beleidspraktijk is een cultuuromslag nodig wat toewijding en intensieve samenwerking tussen het kabinet, de Kamer, de departementen en de uitvoeringsorganisaties vereist. Dat vraagt om vasthoudendheid over een langere periode en dat zal de komende jaren veel werk voor JenV gaan opleveren.

8.5 Juridische Zaken

De op dit moment meest in het oog springende procedures zijn de volgende.

Bestuursrecht

- Het hoger beroep van een imam bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 31 maart 2020 inzake de tweede tot en met vierde verlenging van het gebiedsverbod voor twee wijken in Den Haag dat aan de imam op grond van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding was opgelegd. Inmiddels geldt voor deze imam geen gebiedsverbod meer nadat de rechtbank Den Haag op 31 december 2020 het beroep van de imam tegen de vijfde en zesde verlenging daarvan gegrond heeft verklaard.
- Steeds opvolgende Wob-verzoeken over de behandeling van het Pels Rijcken / Landadvocaat-dossier.
- Een journalist die beroep heeft ingesteld tegen een Wob-besluit op bezwaar waarin geweigerd is een conceptrapport van Experts in Media en Maatschappij (EMMA) en het Bureau voor Toegepast Veiligheidsonderzoek (BTVO) over ondermijning en corruptie in de Rotterdamse haven openbaar te maken. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Commissie Kennis en Onderzoek van de Politieonderwijsraad. De onderzoekers hebben besloten het rapport niet te publiceren en willen niet dat het rapport langs andere weg openbaar gemaakt wordt. Voor dit onderzoek en het stopzetten daarvan is veel aandacht vanuit de Tweede Kamer en de media.

Civiel recht

- Interlandelijke adoptie: een tweetal procedures bij de rechtbank en één bij de het Gerechtshof Den Haag waarin de Staat aansprakelijk wordt gesteld i.v.m. vermeend onrechtmatige adoptie vanuit het buitenland. Dit mede in het licht van het rapport van de Commissie Joustra. Naast deze procedures zijn ook tientallen aansprakelijkstellingen ontvangen;
- Binnenlandse adoptie: een procedure bij de rechtbank waarin de Staat aansprakelijk wordt gesteld i.v.m. vermeend onrechtmatige afstand en adoptie in Nederland. Thans wordt onderzoek gedaan naar de gang van zaken rond binnenlandse adopties in het verleden. NB. ook op dit onderwerp zijn tientallen aansprakelijkstellingen ontvangen;
- Kort gedingen inzake repatriëring vanuit Syrië: de afgelopen jaren zijn er diverse kort gedingen gevoerd waarin door uitreizigers repatriëring vanuit Syrië wordt gevorderd. Momenteel is er één kort geding aanhangig bij de rechtbank Den Haag;
- Thuis kopie procedures: diverse procedures bij rechtbank en Gerechtshof i.v.m. het thuis kopiëestelsel (de vergoeding die o.g.v. de Auteurswet wordt geheven op gegevensdragers ter compensatie van het maken van privé kopieën);
- Procedure bij het Gerechtshof Amsterdam waarin Telegraaf Media Group de Staat aansprakelijk stelt doordat zij als gevolg van de onjuiste implementatie van de databankenrichtlijn waardoor zij jarenlang is verhinderd om een programmagids als bijlage bij haar zaterdageditie uit te geven;
- Procedure van de Christelijke Gemeente van Jehovah's Getuigen i.v.m. rapport van de Universiteit Utrecht (in opdracht van het WODC) inzake de manier waarop binnen de geloofsgemeenschap met meldingen van seksueel misbruik wordt omgegaan;
- Procedure bij rechtbank en Gerechtshof Den Haag over de vermelding van specifieke clubs als Farmers Defence Force en Muslim Rights Watch Nederland in DTN 52 en 53;
- Procedure bij het gerechtshof Den Haag waarin de Staat (Fin, JenV en EZK) aansprakelijk wordt gesteld i.v.m. vermeende schending van privacyregels door UBO-register.

Mensenrechten

- A.M.A. (Bahreinse asielzoeker)
Betreft een zaak bij het Europees Hof voor de Rechten van den Mens (EHRM) waarin verzoeker zich beklaagt over zijn uitzetting naar Bahrein. Verzoeker is kort na zijn uitzetting in Bahrein aangehouden en gedetineerd. In de Tweede Kamer en de media is herhaaldelijk de zorg uitgesproken dat de A.M.A.-zaak verkeerd zou zijn beoordeeld. De Inspectie heeft onderzoek gedaan naar het verloop van de procedure. Nadat de advocaat van verzoeker dit onderzoek naar buiten heeft gebracht, heeft de Staatssecretaris van JenV de Tweede Kamer per brief van 24 november 2020 toegelicht hoe de IND en de DT&V de procedure op zorgvuldige wijze hebben gevoerd. Thans wordt verweer gevoerd voor het EHRM.
- K. (reservisten Hoge Raad)
Verzoekster stelt dat haar strafzaak in cassatie, vanwege de reservistenpraktijk van de Hoge Raad, niet behandeld zou zijn door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht voorzien bij wet, in de zin van artikel 6 EVRM (recht op een eerlijk proces). In de academische literatuur wordt al enige tijd gediscussieerd over de vraag of deze werkwijze van de Hoge Raad in overeenstemming is met artikel 6 EVRM. De discussie is aangejaagd door prof. Jessurun d'Oliveira, die ook actief heeft ingezet op het voorleggen van deze kwestie aan het EHRM. In februari 2020 heeft de Minister voor MRb kamervragen over de kwestie beantwoord. Daarbij heeft hij toegelicht waarom dit verband geen aanleiding wordt gezien om de wet aan te passen. Thans wordt verweer gevoerd voor het EHRM.
- J. (zie ook bestuursrechtelijke zaken)
Bij besluit van 15 augustus 2017 is aan verzoeker, op basis van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding (hierna: 'Tijdelijke wet') een gebiedsverbod opgelegd voor de Haagse buurten Transvaal en de Schilderswijk voor een periode van zes maanden. Verzoeker heeft op 30 november 2018 een klacht ingediend bij het EHRM tegen de oplegging van het gebiedsverbod. Hiertegen wordt thans verweer gevoerd voor het EHRM.
- Van L.
Advocaat Knoops heeft namens Van L. en zijn vrouw, een klacht heeft ingediend bij het VN-mensenrechtencomité (BUPO-comité), die ziet op de rol van Nederland bij hun arrestatie in Thailand. Zij claimen dat hun arrestatie en vervolging rechtstreeks aan Nederland zijn toe te rekenen, waardoor Nederland verantwoordelijk moet worden gehouden voor onder meer hun detentie in Thailand in erbarmelijke omstandigheden.
- Van der G.
Betreft klacht bij het VN-mensenrechtencomité (BUPO-comité) ter zake van het wijzigen van de regeling voorwaardelijke invrijheidstelling tijdens de detentie van verzoeker. Ter discussie wordt gesteld of die gewijzigde regeling op hem van toepassing kan zijn, nu daarmee ten tijde van zijn bestraffing geen rekening kon worden gehouden. Verweer is ingediend bij het comité.
- MH17
Het kabinet heeft besloten Rusland voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) te dagen vanwege zijn rol in het neerhalen van vlucht MH17. Met het indienen van deze zogenoemde 'statenklacht' brengt het kabinet alle bij het kabinet beschikbare en relevante informatie over het neerhalen van vlucht MH17 in bij het EHRM. De inhoud van de statenklacht is ook als onderdeel van de Nederlandse interventie in de individuele klachtprocedures van nabestaanden tegen Rusland bij het EHRM ingebracht. Met deze stap ondersteunt het kabinet maximaal de individuele klachten van nabestaanden van de slachtoffers van vlucht MH17 bij het EHRM.

Bijlagen

Bijlage 1 – De wetgevingsprocedure (behorende bij overdracht DWJZ)

De wetgevingsprocedure

De procedure waarlangs wetgeving tot stand komt is (in grote lijnen) vastgelegd in de Grondwet, en is daarnaast uitgewerkt in met name de Aanwijzingen voor de regelgeving en het Draaiboek voor de wetgeving. Op de door JenV aangehouden website van het Kenniscentrum wetgeving en juridische zaken (KCWJ) is het instrumentarium voor de wetgevingsambtenaar raadpleegbaar.

De aanleiding om tot wetgeving over te gaan is divers van aard. De belangrijkste bronnen betreffen in de praktijk:

- het regeerakkoord;
- internationale verplichtingen (met name EU-richtlijnen en verordeningen, verdragen);
- regulier onderhoud aan de wetboeken (bijvoorbeeld modernisering, digitalisering);
- politieke wensen (bijvoorbeeld vanuit bewindspersonen, toezeggingen in brieven aan het parlement, moties).

Het volledige wetgevingsprogramma van JenV wordt, net als dat van andere ministeries, bijgehouden in een wetgevingsplanning en –voortgangssysteem (KIWI). Een overzicht van het actuele wetgevingsprogramma is opgenomen in het overdrachtdossier, met daarin per wetsvoorstel aangegeven de huidige stand van zaken en de verwachte stand van zaken per 32 december 2022.

Grosso modo verloopt het wetgevingsproces van een normale wet (dat wil zeggen: niet een begrotingswet, initiatiefwet of een Rijkswet) als volgt.

- Alvorens de beslissing om wetgeving voor te bereiden genomen kan worden, dienen als hoofdregel eerst de vragen van het Integraal afwegingskader (IAK) te worden beantwoord. Deze vragen dienen ertoe vast te stellen wat nut en noodzaak zijn om tot wetgeving over te gaan, of niet met een ander, lichter instrument (bijvoorbeeld intensivering handhaving of convenanten) kan worden volstaan, en wat de verwachte effecten en lasten zijn voor zowel burgers, bedrijven als overheid. Een en ander dient ook in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel te worden beschreven. Daarbij moeten ook de financiële gevolgen voor de rijksbegroting van het wetsvoorstel in kaart worden gebracht en moet er zicht zijn op dekking van deze gevolgen.
- Nadat nut, noodzaak en effecten in kaart zijn gebracht, wordt binnen DWJZ een startnotitie vastgesteld waarin van het beoogde wetsvoorstel informatie wordt opgenomen over, onder meer, de globale inhoud, planning en betrokkenen binnen en buiten JenV.
- Na **ambtelijke voorbereiding van een concept van een wetsvoorstel**, waarbij doorgaans ook overleg en zo nodig afstemming plaatsvindt met organisaties binnen en buiten JenV (zoals uitvoeringsorganisaties, andere ministeries en belangenorganisaties), en de uitvoeringsconsequenties en de structurele en incidentele kosten in kaart worden gebracht, worden het wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting in **(internet)consultatie** gebracht. Via de website www.internetnetconsultatie.nl kan gedurende enige tijd een ieder reageren op het concept. Onderdeel van deze fase vormen toetsing door het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) en, indien sprake is van verwerking van persoonsgegevens als gevolg van het wetsvoorstel, advisering door de Autoriteit persoonsgegevens.
- Na **verwerking van de consultatiereacties en zo nodig aanpassing van het wetsvoorstel** en de memorie van toelichting, wordt het wetsvoorstel ter toetsing aangeboden bij de afdeling Juridische Zaken en Wetgevingskwaliteitbeleid (JZW) van DWJZ. Deze stap, waarbij onder meer wordt getoetst op nut, noodzaak, effectenanalyse, grondrechten, doenvermogen en de Aanwijzingen voor de regelgeving, dient ter verdere bevordering van de wetgevingskwaliteit. Na toetsing wordt het wetsvoorstel (via het ambtelijke voorportaal en soms via een onderraad) voorgelegd ter **behandeling in de ministerraad**. Op dat moment

moet duidelijk zijn dat de structurele en incidentele kosten zijn gedekt. De ministerraad besluit vervolgens over adviesaanvraag over het wetsvoorstel aan de Afdeling advisering van de Raad van State, het hoogste adviescollege van de regering en het parlement.

- Na besluitvorming door de ministerraad wordt het wetsvoorstel, via het kabinet van de Koning, **voor advisering toegezonden aan de Afdeling advisering van de Raad van State**. De Raad van State adviseert over ieder wetsvoorstel en sluit het advies af met een oordeel (dictum) dat in zwaarte oploopt van A (geen opmerkingen) tot D (niet indienen).
- Op basis van het advies van de Raad van State wordt een **nader rapport door de regering** opgesteld, waarin wordt ingegaan op de opmerkingen in het advies. Het nader rapport wordt uitgebracht aan de Koning. Zo nodig worden wetsvoorstel en/of memorie van toelichting aangepast naar aanleiding van het advies. Wanneer het advies een dictum C of D kende, dienen nader rapport en wetsvoorstel opnieuw aan de ministerraad te worden voorgelegd.
- **Indiening van het wetsvoorstel**, de memorie van toelichting en het nader rapport **bij de Tweede Kamer** verloopt via het kabinet van de Koning. De Koning dient het wetsvoorstel namens de regering in, bij koninklijk besluit.
- In de Tweede Kamer wordt het wetsvoorstel behandeld door een van de vaste Kamercommissies. Deze stelt doorgaans een **schriftelijk verslag met opmerkingen** en vragen op, waarop de regering schriftelijk antwoordt met een **nota naar aanleiding van het verslag**. Eventueel volgen daarna aanvullende schriftelijke rondes, totdat de Tweede Kamer vaststelt dat het wetsvoorstel ofwel zonder mondelinge behandeling als hamerstuk kan worden aangenomen, ofwel dat zij mondelinge behandeling wenst. De Tweede Kamer heeft het recht om amendementen (voorstellen tot aanpassingen van het wetsvoorstel) in te dienen tot aan de stemmingen. De regering kan, eveneens tot aan de stemmingen, wijzigingen doorvoeren op het wetsvoorstel (nota van wijziging).
- **Mondelinge behandeling** van een wetsvoorstel kan plaatsvinden via een plenair debat of een wetgevingsoverleg. Na mondelinge behandeling volgt **stemming**, doorgaans op de dinsdag of donderdag na de mondelinge behandeling tijdens een plenaire zitting van de Tweede Kamer.
- Indien de Tweede Kamer het wetsvoorstel aanneemt, zendt de voorzitter van de Tweede Kamer het voorstel door naar de **Eerste Kamer**. De procedure bij de Eerste Kamer verloopt met dezelfde stappen als behandeling in de Tweede Kamer, met als belangrijkste verschillen dat de Eerste Kamer geen recht van amendement heeft en de regering geen nota's van wijziging kan indienen. Wel kan behandeling in de Eerste Kamer leiden tot de noodzaak om een novelle op een wetsvoorstel uit te brengen.
- Wanneer ook de Eerste Kamer voor de wet heeft gestemd, wordt de wet **ondertekend** door de Koning, waarna de verantwoordelijke minister(s) de wet contrasigneren. Daarmee neemt de minister de verantwoordelijkheid voor de wet op zich. De Minister van JenV tekent tot slot altijd voor **publicatie van de wet in het Staatsblad**, waarin iedere wet wordt geplaatst.
- Het tijdstip van inwerkingtreding van de wet wordt ofwel geregeld in de wet zelf, ofwel bepaald bij afzonderlijk koninklijk besluit. Als uitgangspunt gelden de vaste momenten van inwerkingtreding (vaste verandermomenten) van 1 januari of 1 juli.

Bijlage 2 – Wetgeving MJenV per fase (wet) (behorende bij overdacht DWJZ)

Datum rapport: 12 oktober 2021

Afkortingen:

SRR – Sector Straf- en Sanctierecht

SBR – Sector Staats- en Bestuursrecht

Interne voorbereiding

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
11327	Wijziging van de Telecommunicatiewet in verband met de invoering van de vijfde generatie mobiele telecommunicatie	Intern concept gereed	1-10-2020	Concept in consultatie	Behandeling Tweede Kamer	SSR
10865	Wijziging van de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden en Wetboek van Strafvordering	Projectplan in directiestaf	17-9-2019	Intern concept gereed	Raad van State	SSR
4579	Instellingswet Inspectie Justitie en Veiligheid	Nota aan bewindspersoon	1-4-2019	Nota aan bewindspersoon	Consultatie	SBR
10829	Wijziging van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr)	Projectplan in directiestaf	3-9-2019	Nota aan bewindspersoon	Consultatie	SBR
12749	Wetboek van Strafvordering BES	Projectplan in directiestaf	23-3-2021	Nota aan de bewindspersoon	Consultatie	SSR
5007	Wettelijke regeling schietsport	Nota aan bewindspersoon	6-4-2017	Nota aan bewindspersoon	Consultatie	SBR
9722	Crisisomstandighedenwet	Projectplan in directiestaf	14-8-2018	Nota aan bewindspersoon	Adviesaanvraag Raad van State	SBR
11444	Versterking strafrechtelijke aanpak ondermijnende criminaliteit II (uitbreiding mogelijkheden afpakken)	Projectplan in directiestaf	3-3-2020	Concept in consultatie	Behandeling Tweede Kamer	SSR
13205	Herimplementatie Europees strafrecht	Projectplan in directiestaf	10-8-2021	Concept in consultatie	Inwerkingtreding	SSR
13228	Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met gebruik biometrie bij automatische grenscontrole	Start werkzaamheden	1-2-2021	Inwerkingtreding	Inwerkingtreding	SBR
11445	Verzamelwet strafrecht BES	Projectplan in directiestaf	3-3-2020	Intern concept gereed	Consultatie	SSR
4103	Wijziging WSV ivm verruiming toezeggingen aan getuigen	Nota besproken met bewindspersonen	28-1-2021	Intern concept gereed	Consultatie	SSR
9326	Wijziging van de Uitvoeringswet Verdrag biologische wapens in verband met de beveiliging van locaties waar zich hoog risico biologische agentia bevinden	Projectplan in directiestaf	6-3-2018	Nota aan bewindspersoon		
12287	Invoeringswet Wetboek van Strafvordering	Projectplan in directiestaf	17-11-2020	Intern concept gereed	Consultatie	SSR
11694	Rijksaanpassingswet nieuw Wetboek van Strafvordering	Projectplan in directiestaf	1-6-2020	Intern concept gereed	Consultatie	SSR
7485	Wijziging van de Wet wapens en munitie in verband met de regulering van het bezit van zware luchtdrukwapens	Projectplan in directiestaf	17-5-2016	nota aan bewindspersoon	Adviesaanvraag Raad van State	SBR

Consultatie en toetsing

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10625	Wijziging van Sv en Sr i.v.m. evaluatie van de Wet OM-aftoening en invoeren van een rechterlijke toets voor hoge transacties en ontnemingsschikkingen	Internetconsultatie (eind)	22-4-2021	Behandeling in voorportaal	Behandeling Tweede Kamer	SSR
11779	Wijziging van het Wetboek van Strafrecht ter invoering van de alcoholmeter	Hernieuwe consultatie AP na PIA van de reclassering	27-4-2021	Behandeling in voorportaal.	Behandeling Tweede Kamer	SSR
12808	Wijziging Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen ivm uitbreiding bevoegdheid Minister J&V	Internetconsultatie (eind)	23-8-2021	Behandeling in voorportaal	Behandeling Tweede Kamer	SBR
12353	Wijziging van de Politiewet 2012 in verband met regels over de bewapening en uitrusting van buitengewoon opsporingsambtenaren	Internetconsultatie (start)	21-9-2021	Internetconsultatie (eind)	Behandeling Tweede Kamer	SBR
10188	Wijziging Opiumwet BES i.v.m. sluiting drugspanden	Internetconsultatie (start)	21-9-2021	Internetconsultatie (eind)	Behandeling Tweede Kamer	SBR
7271	Wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de modernisering van de zedentitel	Einde consultatietermijn	21-9-2021	Behandeling in voorportaal	Behandeling Tweede Kamer	SSR
12988	Wetsvoorstel strafbaarstelling gebruik persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden (doxing)	Internetconsultatie (eind)	30-8-2021	Behandeling in voorportaal,	Behandeling Eerste Kamer	SSR
9510	Wetsvoorstel verbetering aanpak rijden onder invloed	Internetconsultatie (eind) lvm aanpassingen, loopt uitvoeringstoets CBR	3-1-2020	Behandeling in voorportaal,	Behandeling Tweede Kamer	SSR

Voorportaal, onderraad en ministerraad

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10830	Bestuursrechtelijke aanpak online kindermisbruik	Wetgevingstoets V&J	26-8-2021	Behandeling in voorportaal	Behandeling Eerste Kamer	SBR

Raad van State

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
12972	Wet verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid	Advies Raad van State uitgebracht	2-9-2021	Nader Rapport RvS gereed	Inwerkingtreding	SBR
11328	Wijziging van enkele wetten op het terrein van Justitie en Veiligheid in verband met enkele aanpassingen van overwegend technische aard (Verzamelwet JenV)	Advies Raad van State uitgebracht	8-9-2021	Nader rapport RvS gereed	Staatsblad	SSR
11588	Strafbaarstelling van het bezit van instructief materiaal over het seksueel misbruiken van kinderen	Advies Raad van State uitgebracht	15-9-2021	Concept Nader Rapport gereed Akkoord MR (na RvS)	Behandeling Eerste Kamer	SBR
9725	Wijziging Gemeentewet i.v.m. introductie bevoegdheid burgemeester om een woning, lokaal of erf tijdelijk te sluiten na een beschieting of wapenvondst	Advies Raad van State uitgebracht	15-9-2021	Nader Rapport RvS gereed	Behandeling Eerste Kamer	SBR
10815	Wet casusoverleggen en meldingen over radicalisering en terroristische activiteiten	Advies Raad van State uitgebracht	23-6-2021	Nader Rapport RvS gereed	Behandeling Eerste Kamer	SBR
9851	Wijziging Sr ivm strafverzwaring belediging	Advies Raad van State uitgebracht	8-7-2020	Nader Rapport RvS gereed		SSR
9615	Wijziging WSr en WSV ivm het verbeteren van de bestrijding van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten	Adviesaanvraag aanhangig bij Raad van State	24-8-2021	Advies Raad van State uitgebracht	Behandeling Tweede Kamer	SSR
5570	Nieuw Wetboek van Strafvordering	Adviesaanvraag aanhangig bij Raad van State	14-4-2021	Advies Raad van State uitgebracht	Behandeling Tweede Kamer	SSR

Tweede Kamer (voorbereiding)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
7718	Wet aanpak dierenmishandeling en dierverwaarlozing	Verslag	4-10-2021	Nota n.a.v. verslag	Behandeling Eerste Kamer	SSR
5815	Herziening wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens (dataretentie)	Verslag	8-11-2016	Nota van wijziging		SSR
10064	Goedkeuring en uitvoering van het Benelux-verdrag van 23 juli 2018 inzake politiesamenwerking	Verslag	17-5-2021	Nota n.a.v. verslag	Inwerkingtreding	SBR
10400	Wijziging Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding	Wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer	24-9-2021	Verslag	Inwerkingtreding	SBR
8383	Innovatiewet Strafvordering	Nota naar aanleiding van het verslag	29-10-2021	Wetgevingsoverleg	Inwerkingtreding	SSR
11110	Wijziging van het Wetboek van Strafrecht i.v.m. de verhoging van het strafmaximum voor doodslag	Verslag	16-9-2021	Nota n.a.v. verslag	Staatsblad	SSR

Tweede Kamer (plenaire) behandeling

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
11401	Wet tot wijziging van de Wet ter Bescherming Koopvaardij	Aangemeld voor plenaire behandeling Tweede Kamer	29-9-2021	Plenaire behandeling Tweede Kamer	Inwerkingtreding	SBR
10816	Wijziging van de Wet Bibob in verband met informatiedeling tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak en enige overige wijzigingen (2e tranche)	Aangemeld voor plenaire behandeling Tweede Kamer	29-9-2021	Plenaire behandeling Tweede Kamer	Inwerkingtreding	SBR
9635	Wijziging van de Politiewet 2012 in verband met enkele aanpassingen die volgen uit de evaluatie van deze wet	Aangemeld voor plenaire behandeling Tweede Kamer	15-9-2021	Plenaire behandeling Tweede Kamer	Inwerkingtreding	SBR

Eerste Kamer (voorbereiding)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10581	Strafrechtelijke aanpak ondermijning	Aanvaard Eerste Kamer	2-11-2021	Bekendmaking	Inwerkingtreding	SSR
3577	Regeling meerdaadse samenloop	Nader voorlopig verslag	6-11-2018	Nadere memorie van antwoord	Staatsblad	SSR
8727	Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden	Wetsvoorstel aangenomen door Tweede Kamer	17-12-2020	Voorlopig verslag	Inwerkingtreding	SBR
9223	Wetsvoorstel strafbaarstelling verblijf in door terroristische organisatie gecontroleerd gebied	Eindverslag, aangemeld voor (plenaire) behandeling	15-12-2020	Novelle gaat in november in consultatie	Plenaire behandeling Eerste Kamer	SSR

Eerste Kamer (plenaire) behandeling

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
12122	Goedkeuring en uitvoering Eurostar-verdragen	Wetsvoorstel aangenomen	12-10-2021	bekendmaking	Inwerkingtreding	SSR

Bekrachtiging, bekendmaking en inwerkingtreding

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
1211	Wijziging van de Luchtvaartwet ivm de uitvoering van een aantal verordeningen inzake beveiliging burgerluchtvaart	Inwerkingtredingsbesluit gepubliceerd	22-7-2021	Volledige inwerkingtreding	Inwerkingtreding	SBR
7092	Geweldsaanwending opsporingsambtenaar	Bekendmaking	27-5-2021	Inwerkingtreding	Inwerkingtreding	SBR
4987	Wijziging Politiewet 2012 in verband met verruiming screening	Bekendmaking	3-11-2020	Inwerkingtreding	Inwerkingtreding	SBR
1322	Wijziging Politiewet en de Wet veiligheidsregio's ivm de landelijke meldkamers	Inwerkingtreding	1-7-2020	Volledige inwerkingtreding	Inwerkingtreding	SBR

Bijlage 3 – Wetgeving MRb per fase (wet) (behorende bij overdacht DWJZ)

Datum rapport: 12 oktober 2021

Afkortingen:

SRR – Sector Straf- en Sanctierecht

SBR – Sector Staats- en Bestuursrecht

PR – Sector Privaatrecht

Interne voorbereiding

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
5516	Wet op de politieke en strafrechtelijke gegevensverwerking	Projectplan in directiestaf	19-8-2014	Nota aan bewindspersoon	Contourennota nieuwe gegevenswet besproken met parlement	SSR
13226	Wetsvoorstel Civiel Effect Universiteiten Curaçao en Aruba	Projectplan in directiestaf	14-9-2021	Nota aan bewindspersoon	Adviesaanvraag Raad van State	SBR
8928	Wijziging Gratiwet en penitentiaire wetgeving	Projectplan in directiestaf	13-11-2017	Nota aan bewindspersoon	Besluitvorming levenslange gevangenisstraf afgerond	SSR
12516	Goedkeurings- en Uitvoeringswet HNS-Verdrag	Start werkzaamheden	15-12-2020	Intern concept gereed	Plenaire behandeling Tweede Kamer	PR
10908	Wetsvoorstel afschaffen tenuitvoerleggingstermijnen	Consultatie afgerond. Uitvoeringstoetsen		Voorportaal	Behandeling Tweede Kamer	SSR
11325	Wet tot vernietiging inbeslaggenomen verboden voorwerpen in JI's	Projectplan in directiestaf	18-1-2021	Nota aan bewindspersoon	Consultatie	SSR
9392	Rijkswet herstel omissies cassatie in belastingzaken Caribische Koninkrijksdelen	Projectplan in directiestaf	3-4-2018	Concept tbv informeel overleg met HR	Indiening Tweede Kamer	SBR
12588	Wet tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de invoering van het elektronisch vervoerbestand	Projectplan in directiestaf	9-2-2021	Concept in consultatie	Behandeling Tweede Kamer	PR
8510	Wet bevordering doelmatigheid van het faillissementsprocesrecht	Projectplan in directiestaf	20-6-2017	Intern concept gereed	Consultatie	PR
10079	Wijziging Algemene wet bestuursrecht en andere wetten (verkleining verschillen tussen bestuurlijke en strafrechtelijke boetes)	Start werkzaamheden	1-1-2019	Nota aan bewindspersoon	Indiening Tweede Kamer	SBR
3269	Wijziging Sr in verband met ISD bij illegalen	Projectplan in directiestaf	28-8-2012	Concept Nader Rapport gereed	Besluitvorming over voortzetting wetsvoorstel	SSR
13016	Wet eenmaking Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering	Projectplan in directiestaf	4-5-2021	Nota aan bewindspersoon	Bekendmaking	PR
11410	Wet GRECO (onverenigbaarheid rechterschap en lidmaatschap parlement, insidersregeling, klokkenluidersregeling, integriteit en enige andere onderwerpen)	Projectplan in directiestaf	11-2-2020	Nota aan bewindspersoon	Indiening Tweede Kamer	SBR
8529	Toezicht op bewind over vermogen minderjarigen	Overleg ketenpartners	1-10-2017	Nota aan bewindspersoon	Raad van State	PR

Interne voorbereiding (vervolg)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
12963	Wet preferentie kinderalimentatie	Projectplan in directiestaf	15-6-2021	Concept in consultatie	Behandeling Tweede Kamer	PR
12974	Wet drempelverlaging omgangsverzoeken grootouders	Start werkzaamheden	28-4-2021	Concept in consultatie	Behandeling Tweede Kamer	PR
13110	Wet opleggen betalingsregeling door rechter	Projectplan in directiestaf	20-7-2021	Concept in consultatie	Behandeling Tweede Kamer	PR
12686	Verzamelwet beslag- en executierecht	Projectplan in directiestaf	9-3-2021	Nota aan bewindspersoon	Behandeling Tweede Kamer	PR
10553	Wetsvoorstel vrijheidsbeneming jeugd	Projectplan in directiestaf	14-5-2019	Nota aan bewindspersoon	Consultatie	SSR
8723	Wetsvoorstel modernisering hoger beroep	Projectplan in directiestaf	22-8-2017		Vorbereiding	PR
1697	Wetsvoorstel wijziging Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie (wobka)	Start werkzaamheden	1-9-2007		Vorbereiding	PR
12352	Wet internationaal insolventierecht	Projectplan in directiestaf	1-12-2020	Concept in consultatie	Consultatie	PR
11330	Wijziging Wetboek van Strafrecht i.v.m. strafbaarstelling onttrekking aan vrijheidsbeneming en elektronisch toezicht	Start werkzaamheden	1-1-2020	Nota aan de bewindspersoon	Consultatie	SSR
12855	Innovatiewet bestuursprocesrecht	Start werkzaamheden	4-4-2021	Nota aan bewindspersoon	Consultatie	SBR
12782	Maatwerk in de Awb	Projectplan in directiestaf	30-3-2021	Internetconsultatie (start)	Indiening Tweede Kamer	SBR
1134	Tweede tranche Forensische zorg (interne rechtspositie forensische patiënten)	Start werkzaamheden	1-6-2011	Nota aan bewindspersoon		SSR
	Klokkenluidersregeling rechtspraak	Projectplan in directiestaf	20-10-2021	Nota aan bewindspersoon	Advies Raad van State	SBR

Consultatie en toetsing

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
11024	Wetsvoorstel implementatie EU richtlijn digitalisering van processen en instrumenten in het vennootschapsrecht	Internetconsultatie (eind)	12-7-2021	Verwerken consultatiereactie(s)	Inwerkingtreding	PR
11023	Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie	Internetconsultatie (eind)	27-7-2021	Behandeling in voorportaal	Inwerkingtreding	PR
11820	Wet inzake de wijziging van de Wet continuïteit ondernemingen I	Internetconsultatie (eind)	21-7-2021	Behandeling in voorportaal	Behandeling Eerste Kamer	PR
10257	Wet aanpassing geschillenregeling en verduidelijking ontvankelijkheidseisen enquêteprocedure	Internetconsultatie (eind)	22-11-2019	Behandeling in voorportaal	Raad van State	PR
11059	Verzamelwet gegevensbescherming	Internetconsultatie (eind)	14-7-2020	Behandeling in voorportaal	Behandeling Tweede Kamer	SBR
7901	Wetsvoorstel modernisering personenvennootschappen	Internetconsultatie (eind)	31-5-2019	Concept opnieuw in consultatie	Raad van State	PR
12534	Uitvoering Bewijsverkrijgingsverordening en Betekeningsverordening	Einde consultatietermijn	17-9-2021	Behandeling in voorportaal	Inwerkingtreding	PR
9361	Wet verbetering positie werknemer bij een overgang van onderneming in faillissement	Internetconsultatie (eind)	31-8-2019	Behandeling in voorportaal	Consultatie	PR

Voorportaal, onderraad en ministerraad

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
8918	Wegnemen notariskosten bij keuze algehele gemeenschap van goederen	Behandeling in voorportaal	31-3-2020	Ministerraad akkoord	Vorbereiding	PR
10793	Wetsvoorstel implementatie RI 2019/1023 preventieve herstructureringsstelsels, kwijtschelding van schulden en efficiëntere insolventie	Wetgevingstoets V&J	6-10-2021	Ministerraad akkoord	Inwerkingtreding	PR
12351	Implementatie Richtlijn representatieve acties	Wetgevingstoets V&J	4-10-2021	Ministerraad akkoord	Bekendmaking	PR

Raad van State

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
9489	Reparatiewet forensische zorg	Ingediend bij de Tweede Kamer	11-10-2021	Verslag	Inwerkingtreding	SSR
12349	Introductie gecombineerde geslachtsnaam	Ministerraad akkoord	24-9-2021	Adviesaanvraag aanhangig bij Raad van State	Behandeling Eerste Kamer	PR
7486	Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren i.v.m. de aanpassing van het overeenstemmingsvereiste in artikel 51 Wrra	Ministerraad akkoord	8-10-2021	Adviesaanvraag aanhangig bij Raad van State	Behandeling Eerste Kamer	SBR
12564	Uitvoeringswet VN-verdrag staatsimmunititeit	Advies Raad van State uitgebracht	11-8-2021	Nader rapport in MR	Behandeling Eerste Kamer	PR
10927	Wet deelgezag	Advies Raad van State uitgebracht	10-3-2021	Nader Rapport RvS gereed	Behandeling Tweede Kamer	PR
10948	Wet kind, draagmoeder en afstamming	Advies Raad van State uitgebracht	2-6-2021	Concept Nader Rapport gereed	Behandeling Tweede Kamer	PR

Tweede Kamer (voorbereiding)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
10521	Wijziging van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens ter implementatie van Europese regelgeving over het Europees strafregisterinformatiesysteem	Wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer	24-9-2021	Verslag	Inwerkingtreding	SSR
11384	Uitvoeringswet Brussel II bis (herschikking)	Verslag	30-9-2021	Nota n.a.v. verslag	Inwerkingtreding	PR
10323	Wet kwaliteit incassodienstverlening	Vorbereidende documenten gepubliceerd	28-5-2021	Nota n.a.v. verslag	Behandeling Eerste Kamer	SBR
8857	Goedkeuring opzegging Verdrag recht van toepassing op huwelijksvermogensregime	Verslag	16-11-2017	Nota n.a.v. verslag	Ingetrokken	PR
8513	Wetsvoorstel modernisering bewijsrecht	Vorbereidende documenten gepubliceerd	5-1-2021	Nota n.a.v. verslag	Behandeling Eerste Kamer	PR
8930	Wet transparantie maatschappelijke organisaties	Vorbereidende documenten gepubliceerd	5-1-2021	Nota n.a.v. verslag	Inwerkingtreding	PR
11107	Wet verbetering toegang wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen	Wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer	24-9-2021	Verslag	Inwerkingtreding	PR
10936	Voorstel tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het veranderen van de voorwaarden voor wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte	Verslag	14-7-2021	Nota n.a.v. verslag	Behandeling Eerste Kamer	PR
9006	Opheffen verpandingsverbod	Vorbereidende documenten gepubliceerd	8-1-2021	Nota n.a.v. verslag	Behandeling Tweede Kamer	PR
1050	Wijziging BW, Fw e.a. i.v.m. bevoorrechting van vorderingen	Nota n.a.v. verslag	8-3-1994	Ligt stil	Behandeling Tweede Kamer	PR

Tweede Kamer (plenaire) behandeling

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
10623	Implementatiewet Richtlijn verkoop van goederen en Richtlijn levering van digitale inhoud	Aangemeld voor plenaire behandeling Tweede Kamer	15-9-2021	Plenaire behandeling Tweede Kamer	Inwerkingtreding	PR

Eerste Kamer (voorbereiding)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
10552	Taakstrafverbod bij geweld tegen functionarissen met een publieke taak	Memorie van antwoord	20-9-2021	Nader voorlopig verslag	Inwerkingtreding	SBR
9515	Wetsvoorstel tegengaan huwelijksgevangenschap en enige andere onderwerpen	Voorlopig verslag	2-3-2021	Memorie van antwoord	Inwerkingtreding	PR

Eerste Kamer (plenaire) behandeling

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
4344	Wijziging Wjsg ivm het kunnen weigeren van een VOG op basis van politiegegevens	Plenaire behandeling	2-11-2021	Stemmingen	Inwerkingtreding	SSR
11863	Wetsvoorstel strekkende tot het afzien van geweld jegens het kind bij de verzorging en opvoeding op de BES-eilanden	Wetsvoorstel aangenomen door Eerste Kamer	5-10-2021	Bekendmaking	Inwerkingtreding	PR
3644	Wetsvoorstel continuïteit ondernemingen I (pre-pack) (HFW)	Antwoord op nadere vragen EK	17-1-2019	Plenaire behandeling Eerste Kamer	Behandeling Eerste Kamer	PR

Bekrachtiging, bekendmaking en inwerkingtreding

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	
10307	Wijziging van de Wet griffierechten burgerlijke zaken in verband met het introduceren van meerdere griffierechtcategorieën voor lagere geldvorderingen	Wetsvoorstel aangenomen door Eerste Kamer	28-9-2021	Bekendmaking	Inwerkingtreding	PR
11331	Wetsvoorstel moderniseren NV-recht en vergroten genderdiversiteit in de top van grote bedrijven	Wetsvoorstel aangenomen door Eerste Kamer	28-9-2021	Bekendmaking	Inwerkingtreding	PR
11733	Tijdelijke wet zittingen op afstand in tuchtrechtelijke procedures in verband met de uitbraak van COVID-19	Inwerkingtreding	1-12-2020			SBR
9385	Wetsvoorstel uitbreiding slachtofferrechten	Bekendmaking	6-5-2021	Inwerkingtreding		SSR
8269	Wetsvoorstel modernisering Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten	Inwerkingtreding	1-1-2021	Volledige inwerkingtreding	Inwerkingtreding	PR
10643	Implementatiewet richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt	Volledige inwerkingtreding	7-6-2022		Inwerkingtreding	PR
8920	Verduidelijking art. 2:20 BW ter bestrijding van radicale antidemocratische organisaties	Inwerkingtredingsbesluit gepubliceerd	16-7-2021	Inwerkingtreding	Inwerkingtreding	PR
3650	Wetsvoorstel bestuur en toezicht rechtspersonen	Inwerkingtreding	1-7-2021	Volledige inwerkingtreding	Inwerkingtreding	PR
1564	Wetsvoorstel uitvoering Rotterdam Rules	Bekendmaking	4-9-2019	Volledige inwerkingtreding	Bekendmaking	PR
8922	Tijdelijke experimentenwet rechtspleging	Bekendmaking	2-7-2020	Inwerkingtreding	Inwerkingtreding	PR
8931	Wetsvoorstel straffen en beschermen	Inwerkingtreding	1-7-2021	Volledige inwerkingtreding		SSR
1621	Wetsvoorstel nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten	Inwerkingtreding	1-7-2013	Volledige inwerkingtreding	Volledige inwerkingtreding	SBR
1715	Wijziging Awb en enkele andere wetten i.v.m. het nieuwe omgevingsrecht en het nieuwe nadeelcompensatierecht	Inwerkingtreding	1-7-2021	Volledige inwerkingtreding	Volledige inwerkingtreding	SBR
10667	Wijziging Awb c.a. i.v.m. enkele wijzigingen in het belang van de rechtseenheid en de rechtsontwikkeling bij de hoogste rechtscolleges	Inwerkingtreding	1-7-2021		Reeds volledig in werking getreden per 1-7-2021	SBR
10324	Kaderwet JenV-subsidies	Bekendmaking	19-3-2021	Inwerkingtreding	Volledige inwerkingtreding	SBR

Bijlage 4 – Wetgeving SJenV per fase (wet) (behorende bij overdacht DWJZ)

Datum rapport: 12 oktober 2021

Afkortingen:

SBR – Sector Staats- en Bestuursrecht

Interne voorbereiding

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10175	Wet tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Wet Basisregistratie personen (Wet Brp)	Projectplan in directiestaf	15-1-2019	Intern concept gereed	Inwerkingtreding	SBR
9874	Wet aanpassing wettelijke basis verblijf in beroep (Gnandi)	Projectplan in directiestaf	9-10-2018	Intern concept gereed	Adviesaanvraag Raad van State	SBR
10425	Wijziging van de Wet toelating en uitzetting BES in verband met de evaluatie 2018	Projectplan in directiestaf	26-3-2019	Nota aan bewindspersoon	Adviesaanvraag Raad van State	SBR
12587	Wijziging van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers in verband met de invoering van een grondslag voor verwerking van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens	Projectplan in directiestaf	9-2-2021	Internetconsultatie (start)	Inwerkingtreding	SBR
3705	Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 - Veegwet Terugkeerrichtlijn	Projectplan in directiestaf	1-5-2012	Intern concept gereed	Adviesaanvraag Raad van State	SBR
13172	Wijziging Vw 2000 ambtshalve toets tot uitstel vertrek amv's zonder adequate opvang in het land van herkomst	Projectplan in directiestaf	24-8-2021	Concept in consultatie	Adviesaanvraag Raad van State	SBR
8948	Modernisering nationaliteitsrecht (regeringsvoorstel)	Projectplan in directiestaf	20-2-2018	Nota aan bewindspersoon	Niet in te schatten; grondslag in vorig regeerakkoord. Hangt er echt vanaf of een nieuw kabinet hiermee door wil.	SBR
10174	Uitvoeringswet preclearanceverdrag Nederland-VS	Projectplan in directiestaf	15-1-2019	Nota aan bewindspersoon	Adviesaanvraag Raad van State	SBR

Raad van State

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10065	Wet houdende regels ter uitvoering van EU-verordeningen op het terrein van grenzen en veiligheid (Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid)	Adviesaanvraag aanhangig bij Raad van State	5-10-2021	Advies Raad van State uitgebracht	Inwerkingtreding	SBR
6962	Wijziging Vreemdelingenwet 2000 ter aanscherping van het openbare orde beleid voor criminele vreemdelingen	Adviesaanvraag aanhangig bij Raad van State	15-7-2021	Advies Raad van State uitgebracht	Behandeling Eerste Kamer	SBR

Tweede Kamer (voorbereiding)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10430	Wijziging RWN ter voorkoming van rechtswege verval van 14, vierde lid	Wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer	6-10-2021	Verslag	Inwerkingtreding	SBR
13111	Wet tijdelijke regels ter uitvoering van de SIS-verordening grenscontroles en de SIS-verordening politie en justitie samenwerking in strafzaken	Wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer	6-10-2021	Verslag	Inwerkingtreding	SBR
8363	Rijkswet ivm vaststellingsprocedure staatloosheid	Verslag	26-5-2021	Nota n.a.v. verslag	Inwerkingtreding	SBR
5888	Wet vaststellingsprocedure staatloosheid	Verslag	26-5-2021	Nota n.a.v. verslag	Inwerkingtreding	SBR
11121	Novelle wetsvoorstel terugkeer en vreemdelingenbewaring	Vorbereidende documenten gepubliceerd	28-5-2021	Aangemeld voor plenaire behandeling Tweede Kamer	Inwerkingtreding	SBR
12001	Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 teneinde te voorzien in herziening van de regels voor niet tijdig beslissen op aanvragen op grond van de Vreemdelingenwet 2000	Vorbereidende documenten gepubliceerd	28-5-2021	Verslag	Behandeling Eerste Kamer	SBR
9724	Wet regulering sekswork	Vorbereidende documenten gepubliceerd	28-5-2021	Verslag	Behandeling Eerste Kamer	SBR
8942	Wet tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met aanpassing van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd	Vorbereidende documenten gepubliceerd	12-1-2021	Verslag	Niet in te schatten; grondslag in vorig regeerakkoord. Hangt er echt vanaf of een nieuw kabinet hiermee door wil.	SBR

Tweede Kamer (plenaire) behandeling

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
10624	Wijziging RWN ter uitvoering arrest Tjebbes	Aangemeld voor plenaire behandeling Tweede Kamer	29-9-2021	Wetsvoorstel aangenomen door Tweede Kamer	Inwerkingtreding	SBR

Eerste Kamer (voorbereiding)

KetenID	Titel	Laatst gerealiseerde mijlpaal	Datum laatst gereaal. mijlpaal	Eerstvolgende mijlpaal	Verwachte stand van zaken 31/12/2022	Sector
4080	Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring	Nadere memorie van antwoord	2-10-2019	Plenaire behandeling Eerste Kamer	Inwerkingtreding	SBR